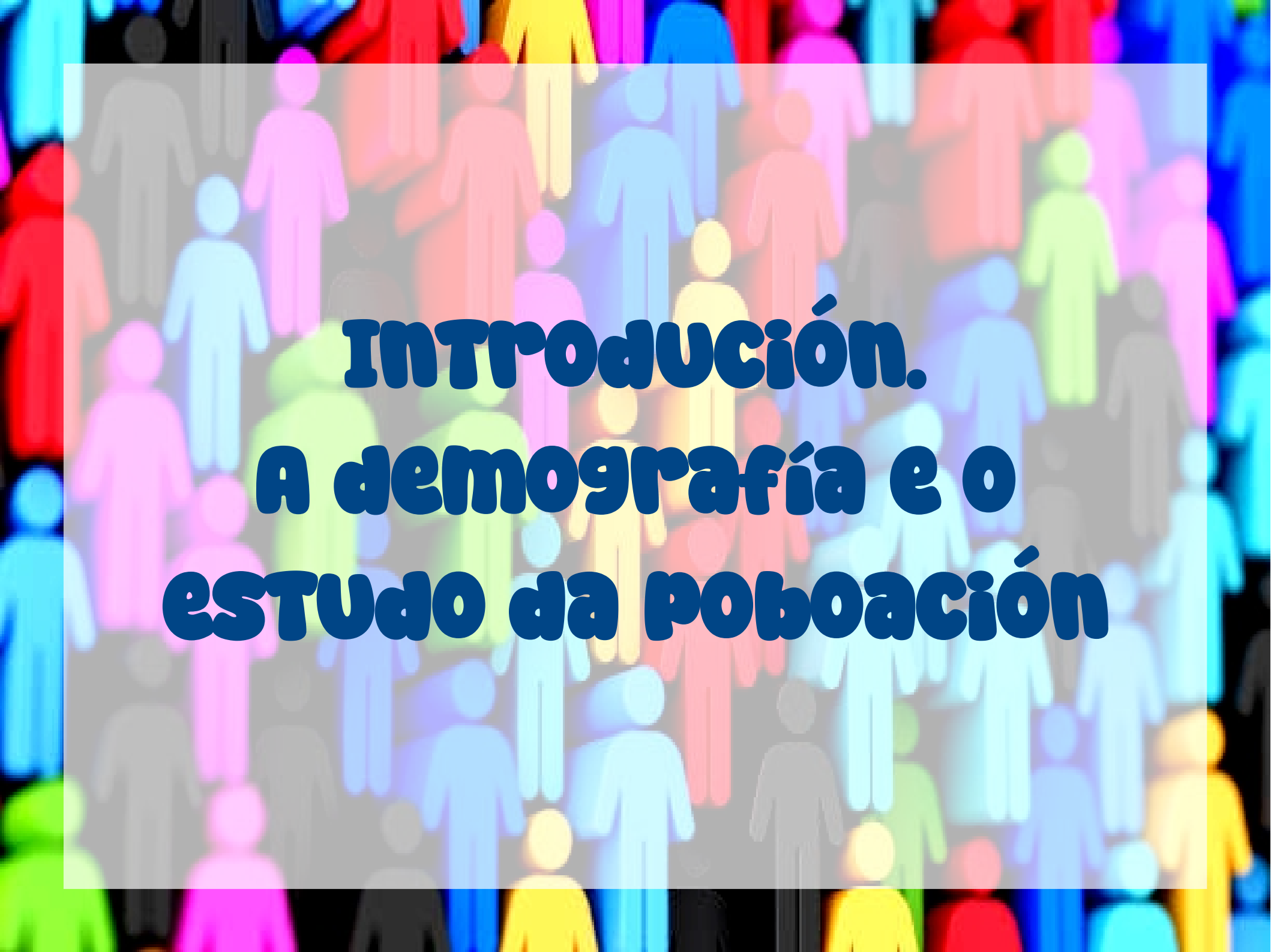

The background of the slide is a dense, colorful crowd of human silhouettes. The silhouettes are in various colors including red, blue, yellow, green, and pink, set against a dark background. They are arranged in a way that suggests a large group of people, with some figures more prominent than others.

A poboación e a demografía

**3º ESO - IES Mendiño
Prof. XOEL DÍAZ ALONSO**

The background of the slide is a dense, colorful pattern of human silhouettes. These silhouettes are rendered in various colors including red, blue, yellow, green, and pink, and are arranged in a way that suggests a large, diverse crowd of people. The silhouettes are of varying sizes and are slightly blurred, giving a sense of depth and movement.

INTRODUCCIÓN.

A demografía e o

ESTUDO da poboación

A demografía e o estudo da poboación

- A **demografía** é a ciencia que estuda a poboación humana.
- O seu obxectivo é analizar como evoluciona a poboación ao longo do tempo e cales son as súas características.

A demografía e o estudo da poboación

- Estuda aspectos como o tamaño da poboación, a súa distribución no territorio, a súa estrutura por idade e sexo e os movementos que experimenta.
- Estes movementos poden ser ***naturais*** (nacementos, defuncións...) ou ***migratorios***, (traslados dun lugar a outro).

A demografía e o estudo da poboación

- É fundamental para comprender moitos fenómenos sociais, económicos e territoriais.
- Permite planificar servizos públicos (escolas, hospitais...) e analizar problemas (como o envellecemento, o despoboamento do rural...).

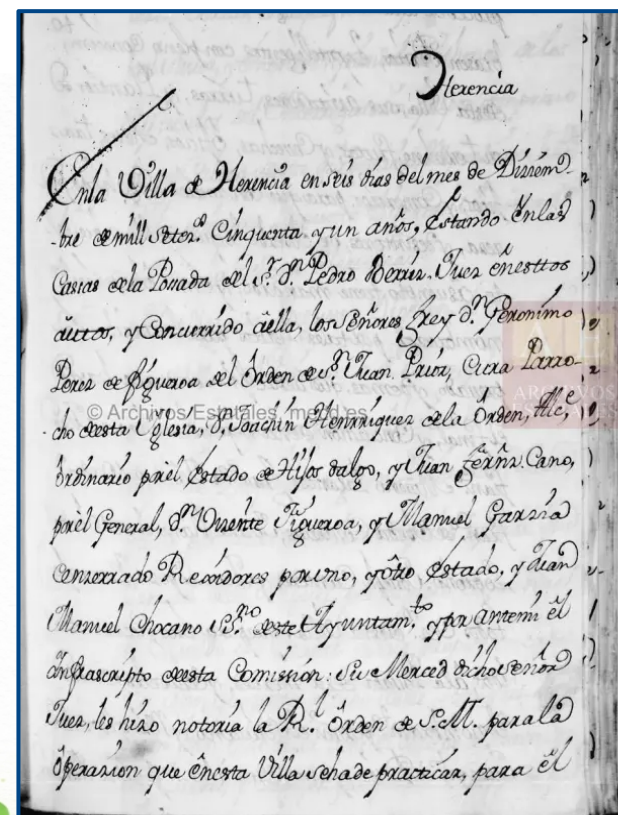

Fontes para estudar a poboación

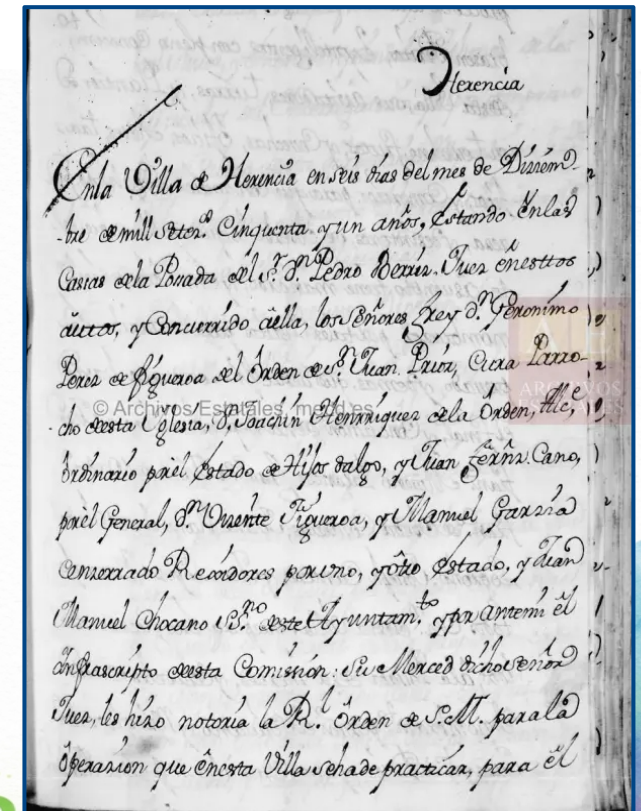
Fontes para estudar a poboación

- Para coñecer as características da poboación utilízanse diversas **fontes estatísticas**, que permiten obter información precisa e actualizada:
- Destacan o censo de poboación, o padrón municipal ou o rexistro civil.

Fontes para estudar a poboación

- O **censo de poboación** consiste nun reconto detallado de todos os habitantes dun país. Recolle información sobre idade, sexo, estudos, traballo...
- En España o censo é elaborado polo **Instituto Nacional de Estadística (INE)**.

Fontes para estudiar a poboación

Cuestionario Individual de la Persona 2

Escriba los siguientes datos para la persona que aparece en segundo lugar (Persona nº 2) en la Lista de personas.

Nombre y apellidos:

Fecha de nacimiento: día mes año Sexo: ☐ Hombre ☐ Mujer

País de nacimiento: **¿Cuál es su nacionalidad?** ☐ Española. Escriba municipio y provincia: Municipio: Provincia: ☐ Otro país: ☐ Española ☐ De otro país:

INE

Instituto Nacional de Estadística

¡ATENCIÓN! Conteste a las preguntas en orden y siguiendo las indicaciones

1 ¿Desde qué año reside en esta vivienda?

Desde el año ☐ Desde que nació (Pase a la pregunta 3)

¿y en este municipio?

Desde el año ☐ Desde que nació (Pase a la pregunta 3)

¿y en esta comunidad autónoma?

Desde el año ☐ Desde que nació

¿y en España?

Desde el año ☐ Desde que nació

¿Dónde residía antes de llegar por última vez a este municipio?

☐ En otro municipio:

Provincia:

☐ En otro país:

2 ¿Dónde residía hace 1 año?

☐ En este municipio (o no había nacido aún)

☐ En otro municipio:

Provincia:

☐ En otro país:

¿Dónde residía hace 10 años?

☐ En este municipio (o no había nacido aún)

☐ En otro municipio:

Provincia:

☐ En otro país:

3

Espacio reservado para preguntas específicas sobre la lengua en Comunidades Autónomas con lengua cooficial diferente al castellano.

(Pase a la pregunta 4)

4 En los últimos doce meses, ¿ha pasado más de 14 noches (aunque no fueran seguidas) en otro municipio de España o en otro país?

Puede ser por razones de trabajo, estudio, fines de semana, vacaciones o porque reside en más de un municipio

☐ NO (Pase a la pregunta 5)

☐ SÍ Indique el lugar donde ha pasado más noches y el número aproximado de noches que ha pasado allí:

☐ Otro municipio:

Provincia:

☐ Otro país:

Nº de noches:

¿Dispone en este lugar de una segunda vivienda (ya sea en propiedad, alquiler o cedida gratis)?

☐ SÍ ☐ NO

Comparación entre la población en 2011 y 2021

	Población		Incremento	
	Censo 2021	Censo 2011 ^(*)	Absoluto	Relativo (%)
Espanoles	41.998.096	41.563.443	434.653	1,0
Hombres	20.534.537	20.372.386	162.151	0,8
Mujeres	21.463.559	21.191.057	272.502	1,3
Extranjeros	5.402.702	5.252.473	150.229	2,9
Hombres	2.714.074	2.731.917	-17.843	-0,7
Mujeres	2.688.628	2.520.556	168.072	6,7
TOTAL	47.400.798	46.815.916	584.882	1,2
Hombres	23.248.611	23.104.303	144.308	0,6
Mujeres	24.152.187	23.711.613	440.574	1,9

(*) Cifras referidas a 1 de noviembre

Fontes para estudiar a poboación

Parroq.^s {
 S.ⁿ Salvador
 S.ⁿ Pedro
 S.ⁿ Estevan
 S.ⁿ Martin
 S.ⁿ Nicolas
 S.ⁿ Maria
 S.ⁿ Juan

Ciudad de Plasencia.
 Cabeza de Partido

Quaderno. W.

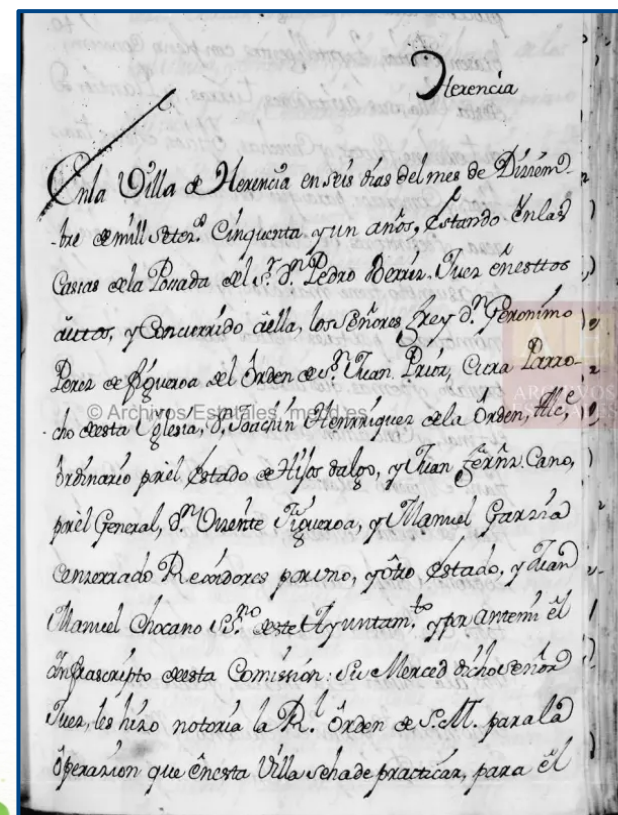
Estado General.
 Yntendencia de Extrem.³

1.ª Parte. 88

Clases	Solteros.		Casadas.		Viudos.		Total de edades.
	Varones.	Muebrns.	Varones.	Muebrns.	Varones.	Muebrns.	
Hasta 7 años.	322	292					614
De 7. a 16.	340	336	2				678
De 16. a 28.	295	320	82	97	32	1	728
De 28. a 40.	164	129	341	397	27	31	1082

Fontes para estudar a poboación

- O **padrón municipal**, que é o rexistro administrativo no que aparecen todas as persoas que viven nun concello.
- O padrón actualízase continuamente e permite coñecer a poboación real de cada municipio.

Fontes para estudiar a poboación

Imprimir formulario

PADRÓN MUNICIPAL DE HABITANTES

Calle, plaza, avda., etc. Nombre de la vía

Número	Portal	Escalera	Planta	Puerta	Tel. fijo (1)	Nº de inscripción
Nº Orden 1	Nombre		☐	Fecha de nacimiento	País de nacimiento (1) (2) (3)	Nº de inscripción
1º Apellido	Hombre		☐	Municipio y Provincia de nacimiento	País de nacionalidad	
2º Apellido			Mujer			
Nº Orden 2	Nombre		☐	Fecha de nacimiento	País de nacimiento (1) (2) (3)	Nº de inscripción
1º Apellido	Hombre		☐	Municipio y Provincia de nacimiento	País de nacionalidad	
2º Apellido			Mujer			
Nº Orden 3	Nombre		☐	Fecha de nacimiento	País de nacimiento (1) (2) (3)	Nº de inscripción
1º Apellido	Hombre		☐	Municipio y Provincia de nacimiento	País de nacionalidad	
2º Apellido			Mujer			

AUTORIZACIÓN DE EMPADRONAMIENTO. Don/Dña con documento de identidad nº y domicilio en **AUTORIZA** a la/s persona/s indicada/s en este documento a: **EMENTO acreditativo** del uso o propiedad de la vivienda. **EL/LA AUTORIZANTE**

☐ Inscribirse en el mismo domicilio donde consta el/la autorizante

☐ Inscribirse en el domicilio donde no consta el/la autorizante

DECLARACIÓN DE RESIDENCIA. Don/Dña con documento de identidad nº sin documento acreditativo del uso o propiedad de la vivienda y con el mismo domicilio que la/s persona/s indicada/s en esta solicitud, **DECLARA** que RESIDE/N en este domicilio. **EL/LA DECLARANTE**

Madrid, a día de mes de 20

SELLO EL/LA FU

A cumplimentar por el Ayuntamiento

Distrito	Sección	Usuario	Hoja de
Inscripción	Expediente		

PADRÓN MUNICIPAL DE HABITANTES CERTIFICADO DE INSCRIPCIÓN

1. DATOS DEL PADRÓN MUNICIPAL

Distrito: Barrio: Sección: Hoja de inscripción:

2. DATOS DEL / DE LA TITULAR DEL DOCUMENTO

Nombre y apellidos:

Domicilio:

Sexo:

Fecha de nacimiento:

Lugar de nacimiento:

Documento de identidad:

País de Nacionalidad:

País/Doc.:

Situación actual de empadronamiento:

Otros datos de la inscripción:

3. DATOS DE LAS PERSONAS QUE FIGURAN CON EL/LA TITULAR EN LA MISMA INSCRIPCIÓN

CERTIFICADO INDIVIDUAL

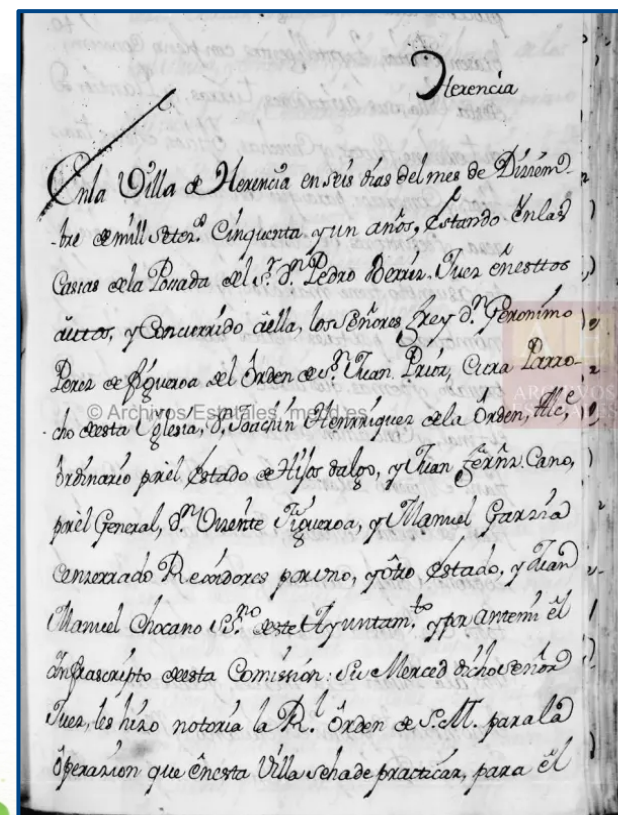
El presente certificado acredita la residencia y el domicilio habitual en este municipio, de acuerdo con lo establecido en el artículo 16 de la Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases de Régimen Local.

Su original electrónico se ha generado de forma automatizada, a partir de los ficheros mecanizados del Padrón Municipal, cuyo responsable es la Dirección General de Contratación y Servicios, y se ha firmado mediante código seguro de verificación.

Se expide en Madrid, a 18 de febrero de 2022

Fontes para estudiar a poboación

- No rexistro civil anótanse os nacementos, matrimonios e defuncións.
- Estes datos permiten calcular indicadores demográficos como as taxas de natalidade ou mortalidade.

SECCIÓN I – NACIMIENTOS

(Declaración de datos para la inscripción)

DATOS DEL NACIDO**DATOS DEL NACIMIENTO****DATOS DEL PADRE (5)**

DATOS DE LA MADRE (5)

Sigue al doctor... *L.*

Answer No. 40

Signature

NOMBRES Y APELLIDOS: ...

[illegible]

El club **TRINITY**, creado anteriormente en este deporte, fue el primer representante a la **League of Nations** y desde la creación de **FCB** por **Jose Laporta** de la **Real** a la **Real**, de los **Real**.

o crecemento da poboación

Fontes para estudar a poboación

- A poboación dun territorio non permanece constante, o que se debe a dous factores: o **crecemento natural** e os **movementos migratorios**.
- A suma de crecemento natural e saldo migratorio determina o **crecemento real da poboación**.

crecemento natural

- O crecemento natural ou crecemento vexetativo é a diferenza entre os nacementos e as defuncións nun territorio durante un período determinado.
- Para analizalo utilízanse indicadores como as taxas de natalidade e mortalidade ou a esperanza de vida.

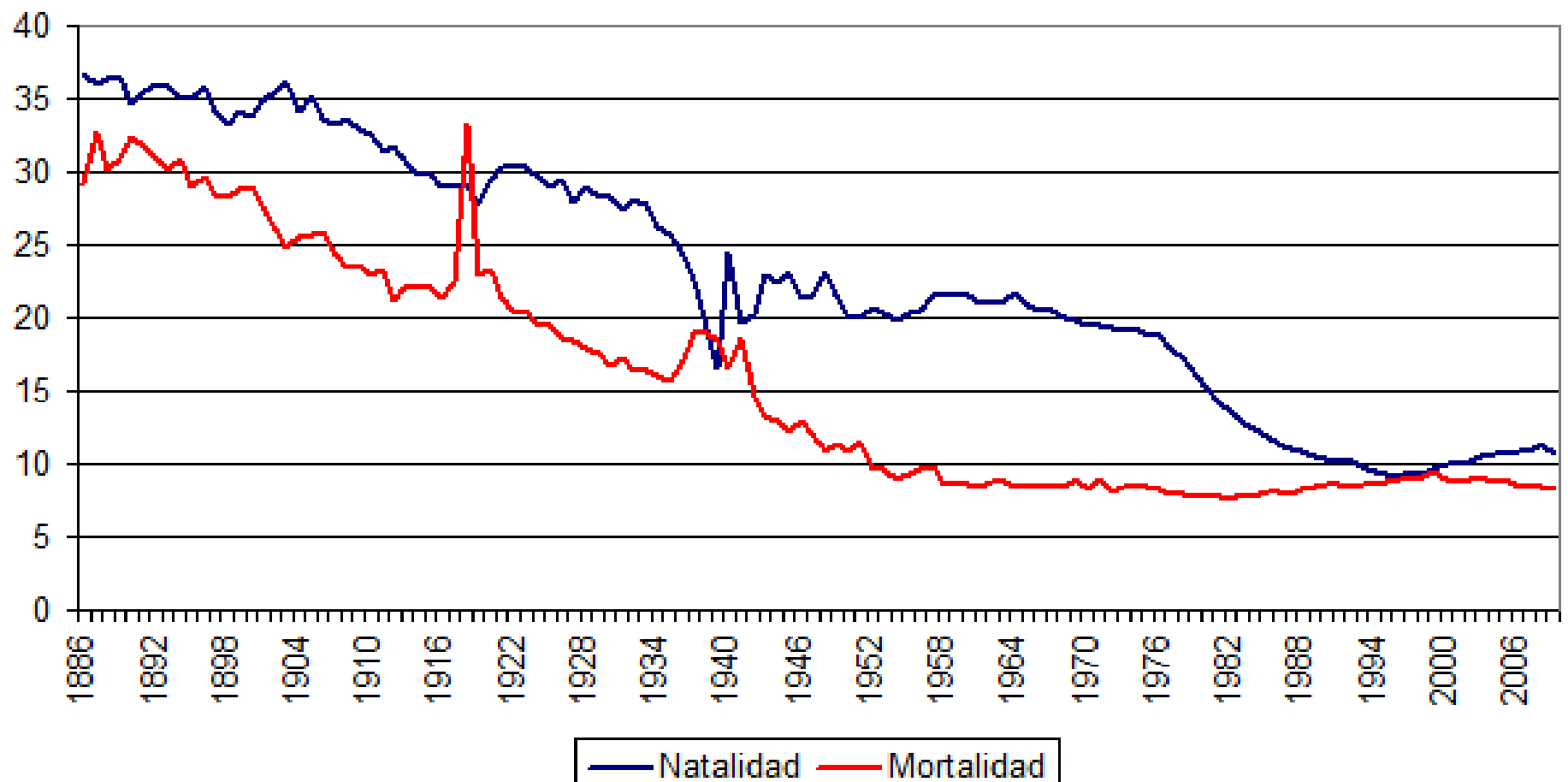
crecemento natural

- A **taxa de natalidade** indica o número de nacimentos anuais por cada mil habitantes.
- A **taxa de mortalidade** indica o número de defuncións anuais por cada mil habitantes.

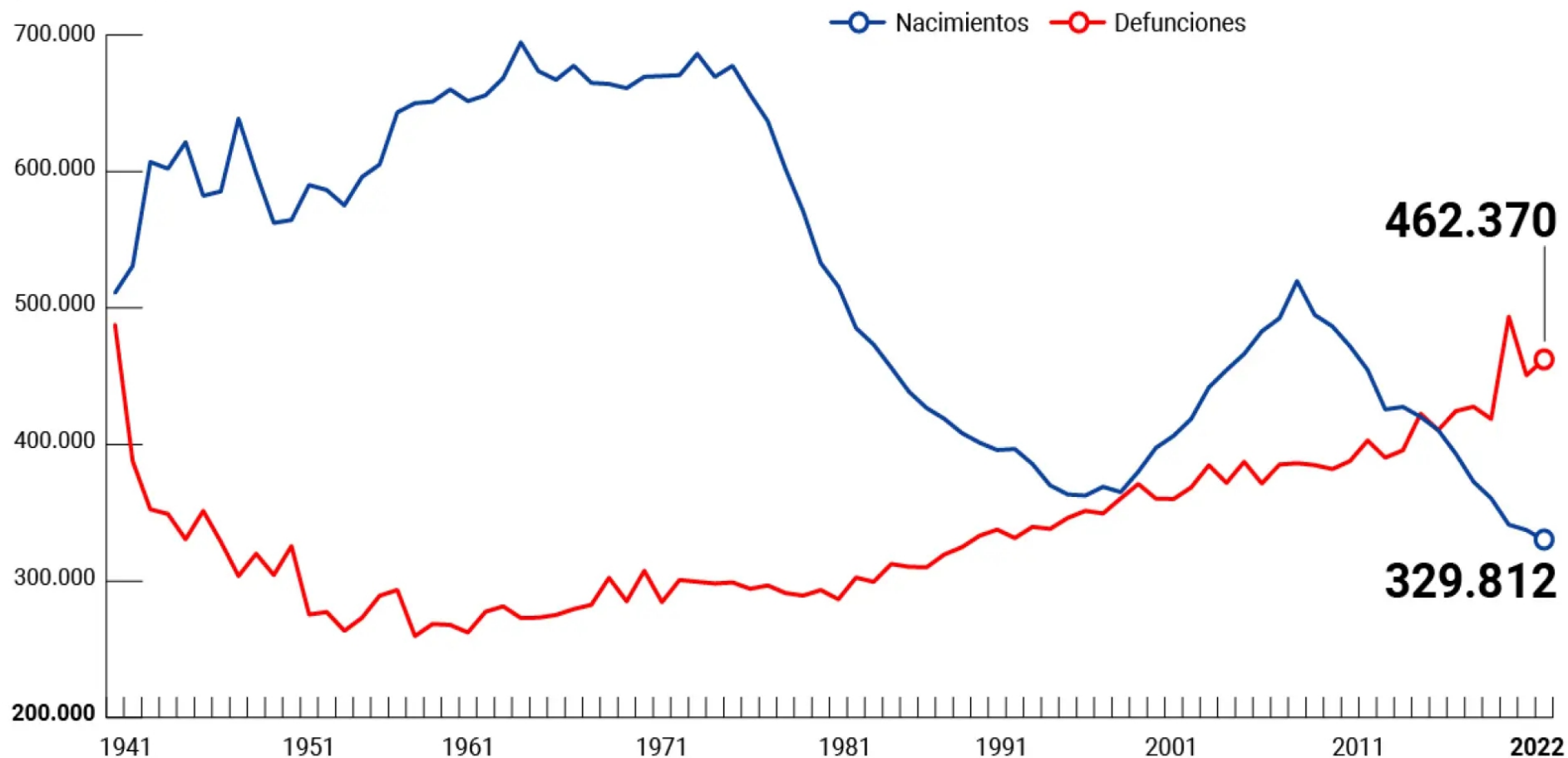
crecimiento natural

Evolución de las Tasas de Natalidad y Mortalidad

crecimiento natural

Evolución de nacimientos y defunciones en España (1941-2022)

FUENTE: INE GRÁFICO: Carlos G. Kindelán

20minutos

crecemento natural

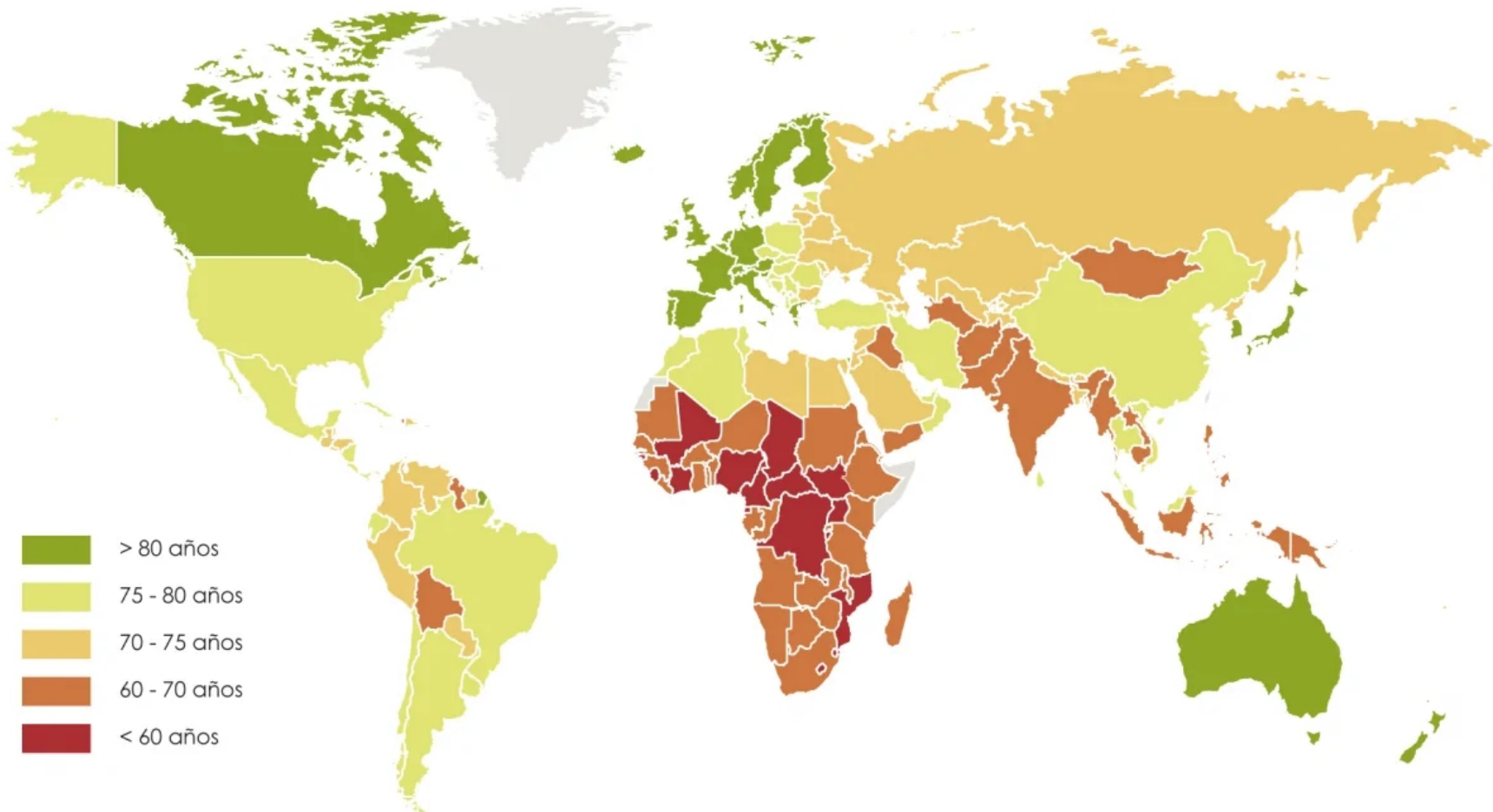
- A diferenza entre estas taxas determina o crecemento natural da poboación.
- A **esperanza de vida** representa o número medio de anos que se espera que viva unha persoa. Aumentou moito grazas ás melloras en alimentación, sanidade e condicións de vida.

crecimiento natural

Años de vida en función del país de nacimiento

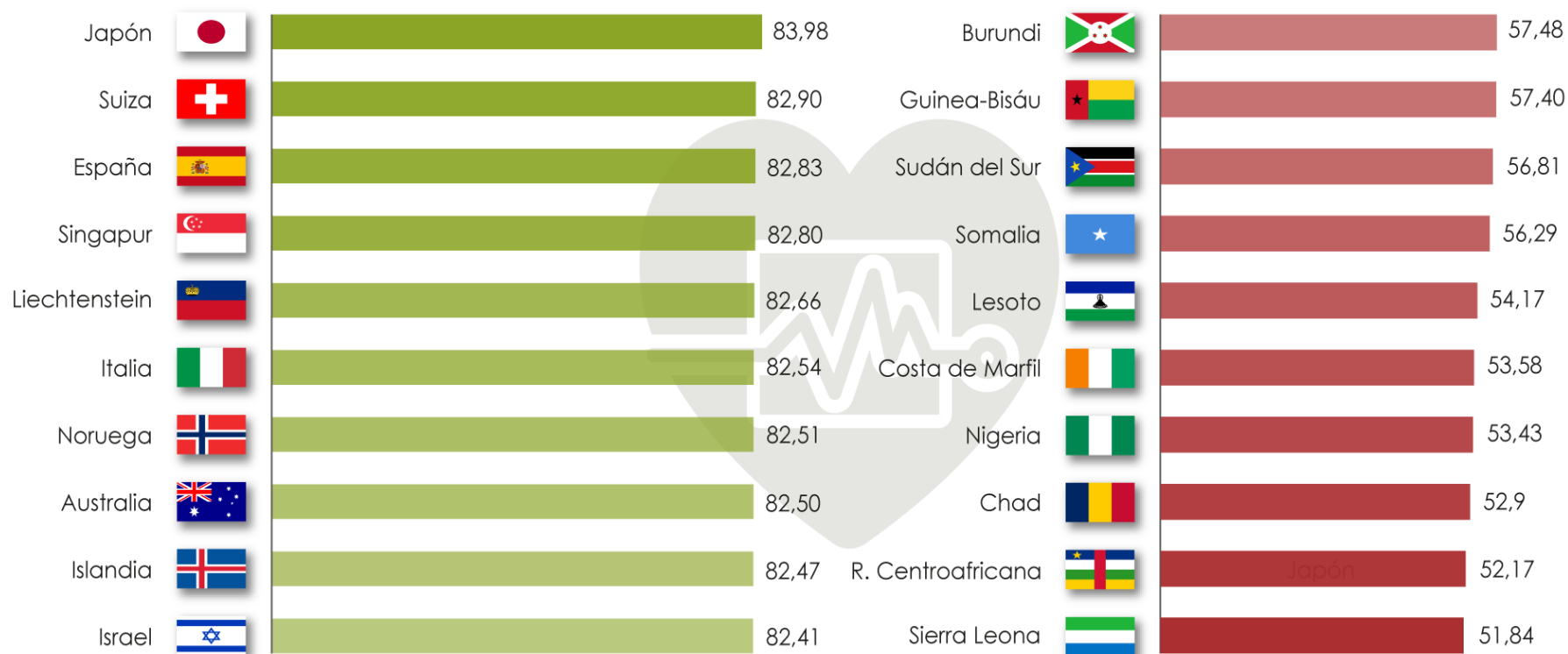
Esperanza de vida

crecimiento natural

Los países con mayor y menor esperanza de vida

Más de 30 años de diferencia entre el primero y el último

Cartografía:

Álvaro Merino (2019)

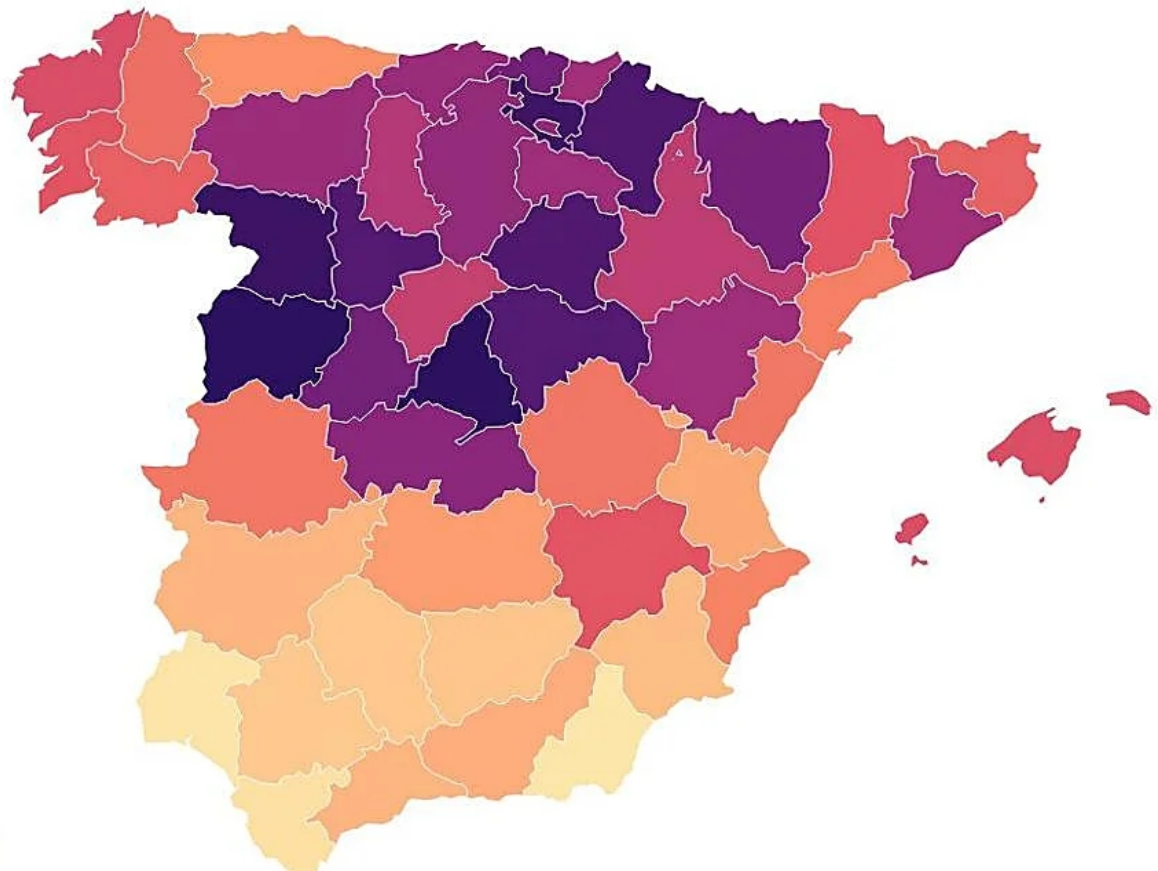
Fuente:

Instituto de Estadística de la Unesco (2016)

crecimiento natural

Esperanza de vida al nacer en España

Por provincias. Dato de 2023

Migracións

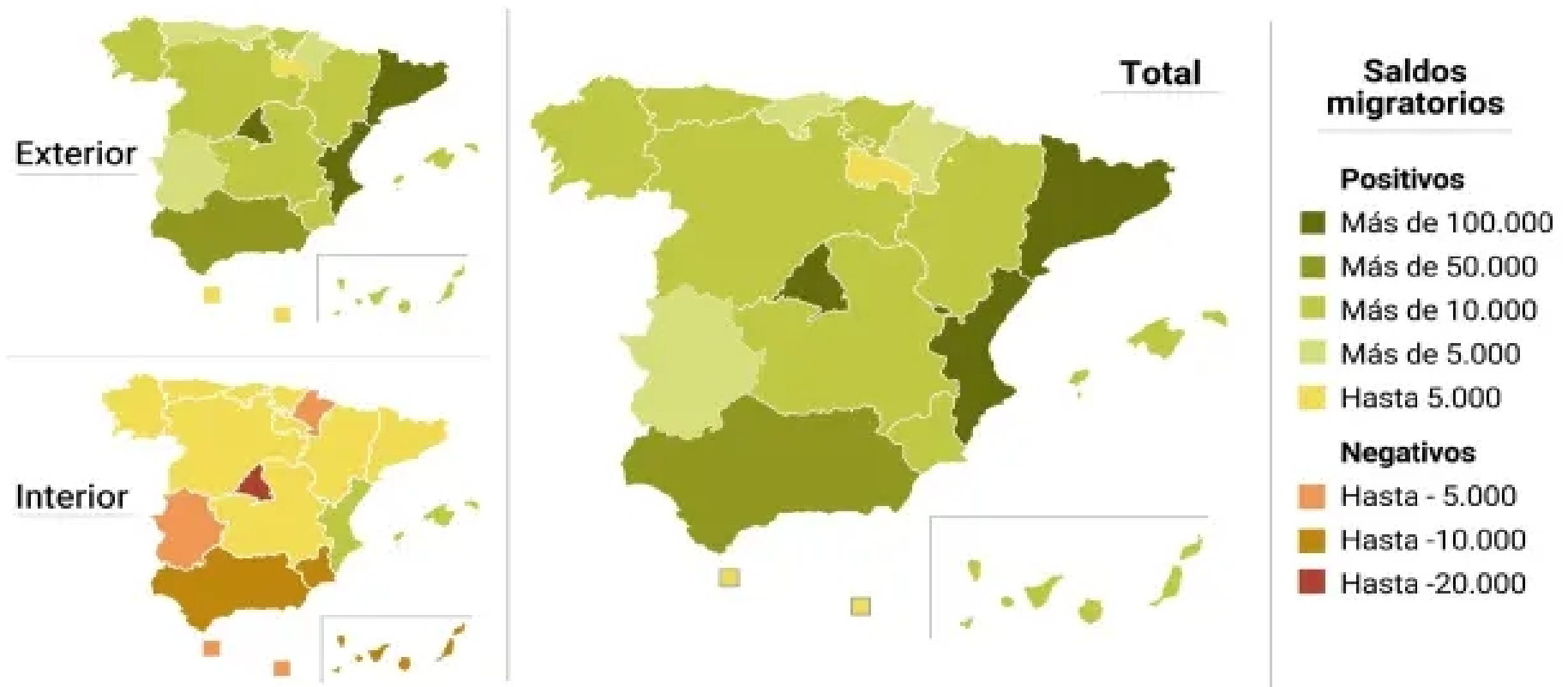
- A poboación tamén cambia debido ás **migracións**, é dicir, aos desprazamentos de persoas dun territorio a outro.
- Hai que diferenciar entre emigración e inmigración. A diferenza entre unha cifra e outra recibe o nome de **saldo migratorio**.

Migraciones

El saldo migratorio creció en 2023 en todas las comunidades autónomas

Cuando el ámbito geográfico es la comunidad autónoma, el saldo migratorio pasa a tener dos componentes, el exterior (con el extranjero) y el interior (con otras regiones)

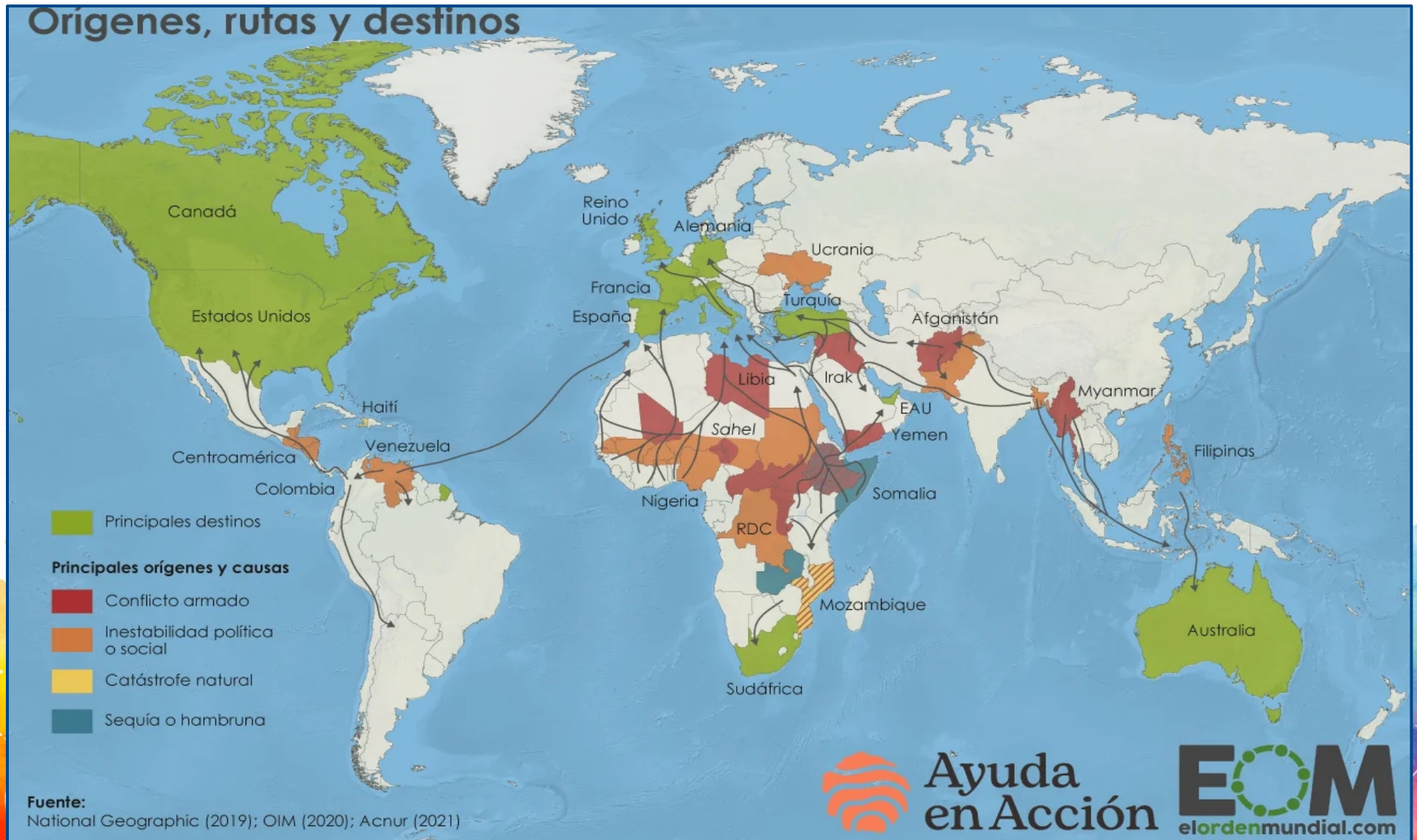
Fuente: INE / EpData (2024)

Migracións

- Fálase de **emigración** cando alguén abandona o seu lugar de residencia para vivir noutro.
- Fálase de **inmigración** cando unha persoa chega a un territorio procedente doutro.

Migraciones

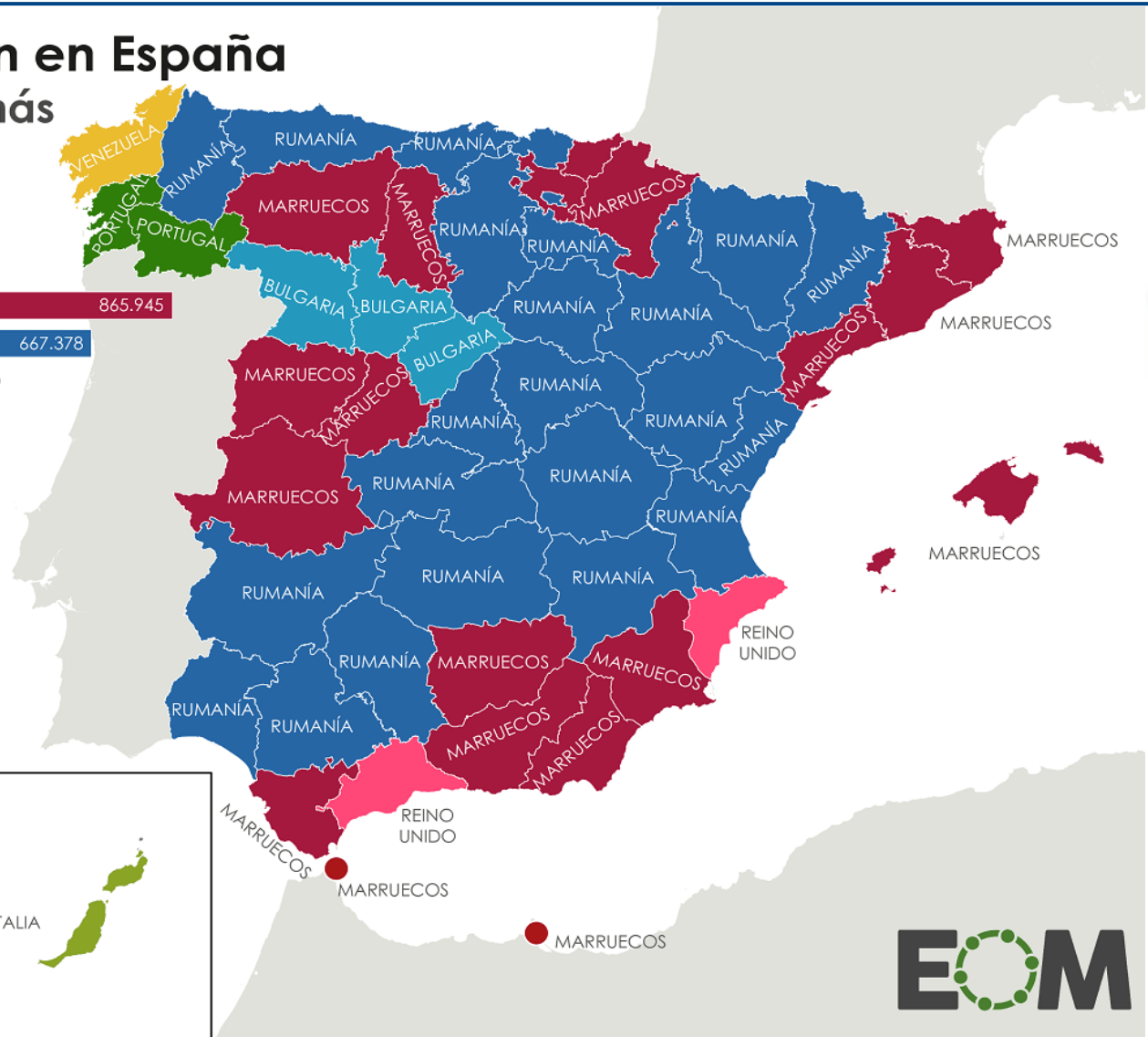

Migraciones

La inmigración en España Comunidades más numerosas por provincia (2020)

Marruecos	865.945
Rumanía	667.378
Colombia	273.050
Reino Unido	262.885
Italia	252.008
China	232.807
Venezuela	189.110
Ecuador	130.919
Bulgaria	122.372
Honduras	121.963

Cartografía:
Abel Gil Lobo (2021)
Fuente:
INE (2021)

EOM

Migraciones

The background of the slide is a dense, colorful pattern of human silhouettes. These silhouettes are rendered in various colors including red, blue, green, yellow, and grey, and are arranged in a way that suggests a large, diverse crowd of people. The silhouettes are of varying sizes and are slightly blurred, creating a sense of depth and movement.

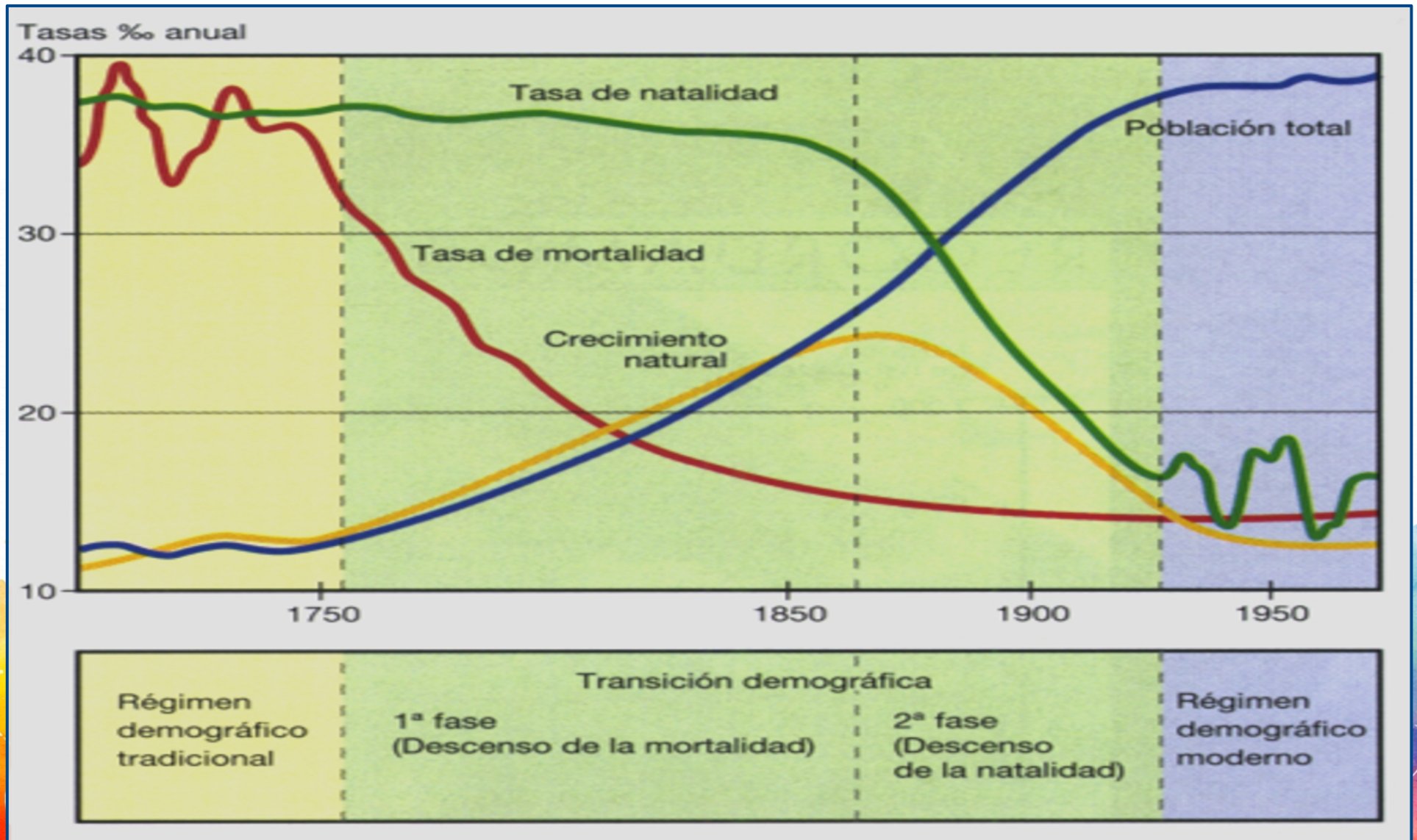
EVOLUCIÓN HISTÓRICA DOS RÉXIMES DEMOGRÁFICOS

EVOLUCIÓN HISTÓRICA DOS RÉXIMES DEMOGRÁFICOS

- Ao longo da historia, a evolución da poboación estivo marcada polos **réximes demográficos**.
- Estes réximes distínguense polas súas características de natalidade, mortalidade e crecemento da poboación.

EVOLUCIÓN HISTÓRICA DOS RÉXIMES DEMOGRÁFICOS

Réxime demográfico antigo

- O réxime demográfico antigo foi característico das sociedades preindustriais, e mantívose en Europa ata o século XVIII.
- A natalidade e a mortalidade eran moi elevadas. O crecemento da poboación era moi lento ou incluso negativo.

Réxime demográfico de Transición

- No réxime demográfico de **transición** produciuse primeiro un descenso da mortalidade debido a melloras en medicina, alimentación ou condicións hixiénicas e sanitarias.
- A natalidade mantívose alta durante un tempo, polo que a poboación experimentou un forte crecemento.

Réxime demográfico de Transición

- Co paso do tempo tamén descendeu a natalidade, debido a cambios económicos, sociais e culturais.
- Entre estes cambios destacan a urbanización, a incorporación da muller ao traballo remunerado, o aumento do nivel educativo e o uso de métodos anticonceptivos.

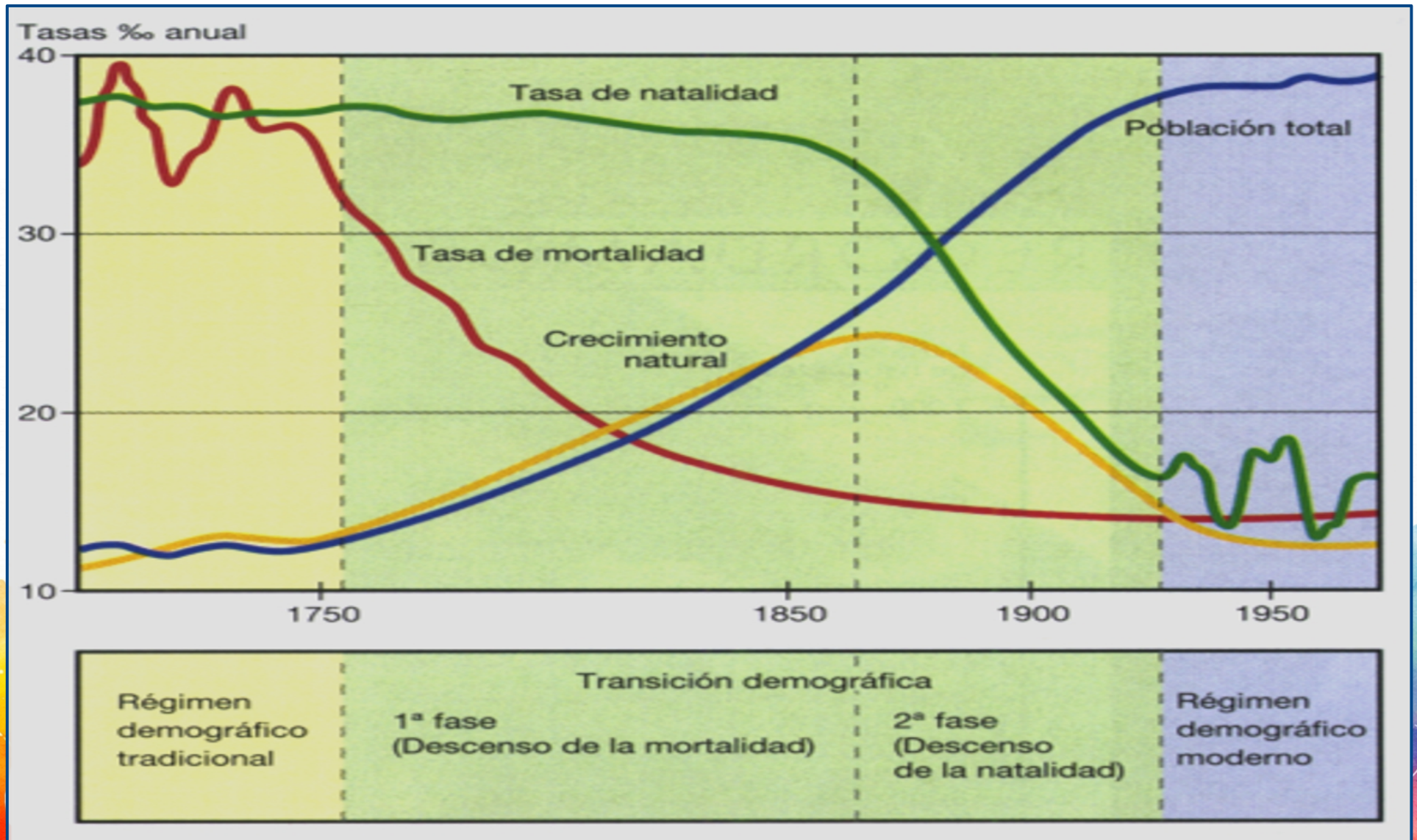

Réxime demográfico moderno

- Hoxe, os países desenvolvidos atópanse no chamado **réxime demográfico moderno**, con baixas taxas tanto de natalidade como de mortalidade.
- O crecemento da poboación é moi reducido e, en moitos casos, incluso negativo.

EVOLUCIÓN HISTÓRICA DOS RÉXIMES DEMOGRÁFICOS

ESTRUTURA da poboación

ESTRUTURA da poboación

- A estrutura da poboación refírese á forma en que se distribúen os habitantes segundo determinadas características:
- Destacan, sobre todo, as clasificación en función da idade e do sexo dos individuos.

ESTRUTURA POR idade

- En canto á **estrutura por idade**, a poboación adoita dividirse en:
- ★ ***Poboación nova*** (menos de 15)
- ★ ***Poboación adulta*** (de 15 a 64)
- ★ ***Poboación anciá*** (65 ou máis)

ESTRUTURA POR idade

- Nos países desenvolvidos, baixa natalidade e a alta esperança de vida provoca o **envelhecimento da poboación**.
- Debido a isto, aumenta a proporción de persoas maiores e diminúe o número de mozos.

ESTRUTURA POR SEXO

- A **estrutura por sexo** analisa a proporção de homes e mulleres.
- Aínda que ao nacer adoita haber un número lixeiramente maior de nenos, nos grupos de idade máis avanzados predominan as mulleres, debido á súa maior esperanza de vida.

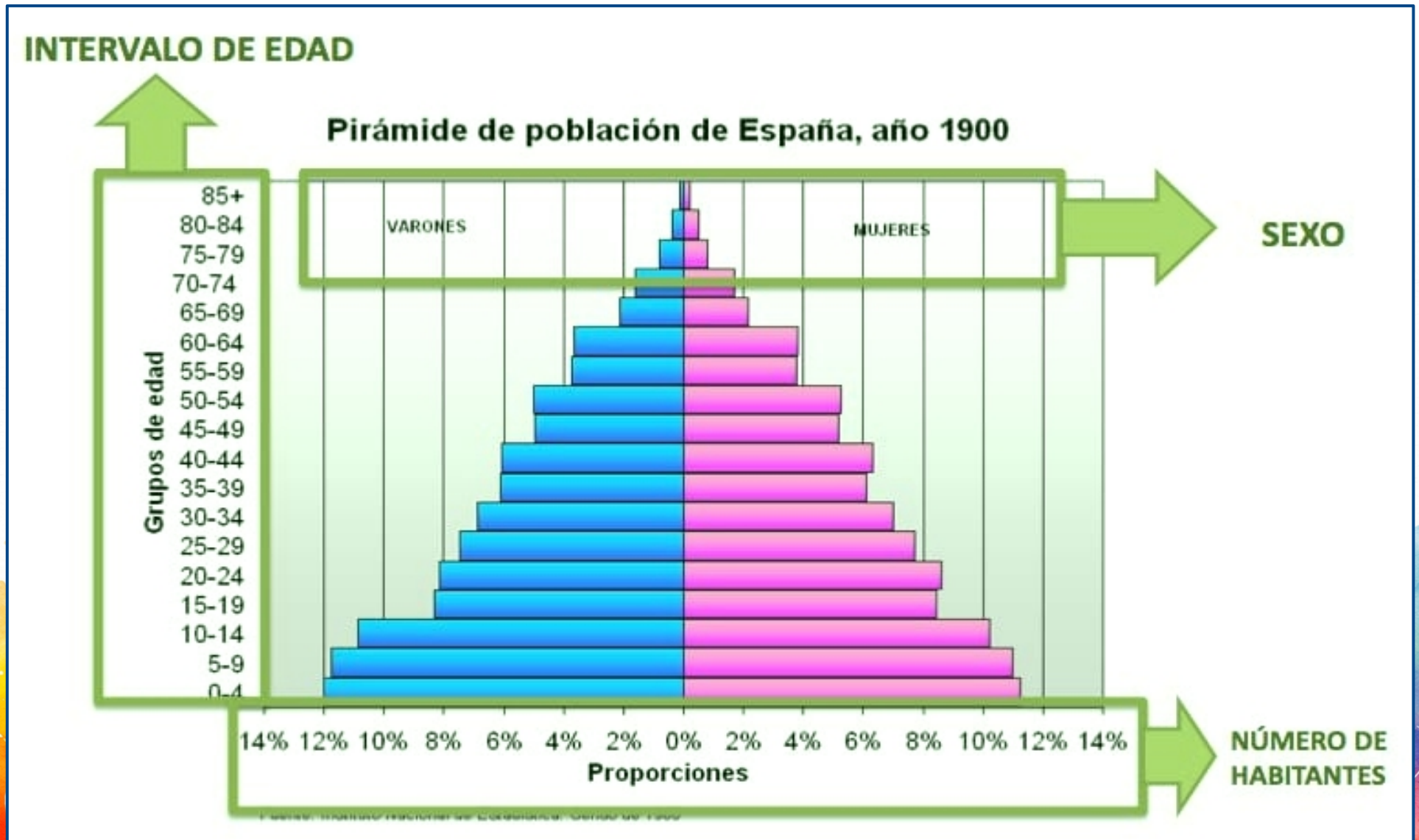

ESTRUTURA da poboación

- Para representar graficamente a estrutura da poboación utilízanse as **pirámides de poboación**.
- Estes gráficos mostran a distribución da poboación por idade e sexo nun lugar concreto e nun momento determinado.

ESTRUTURA da poboación

ESTRUTURA da poboación

- As pirámides de poboación poden ser de tres tipos:

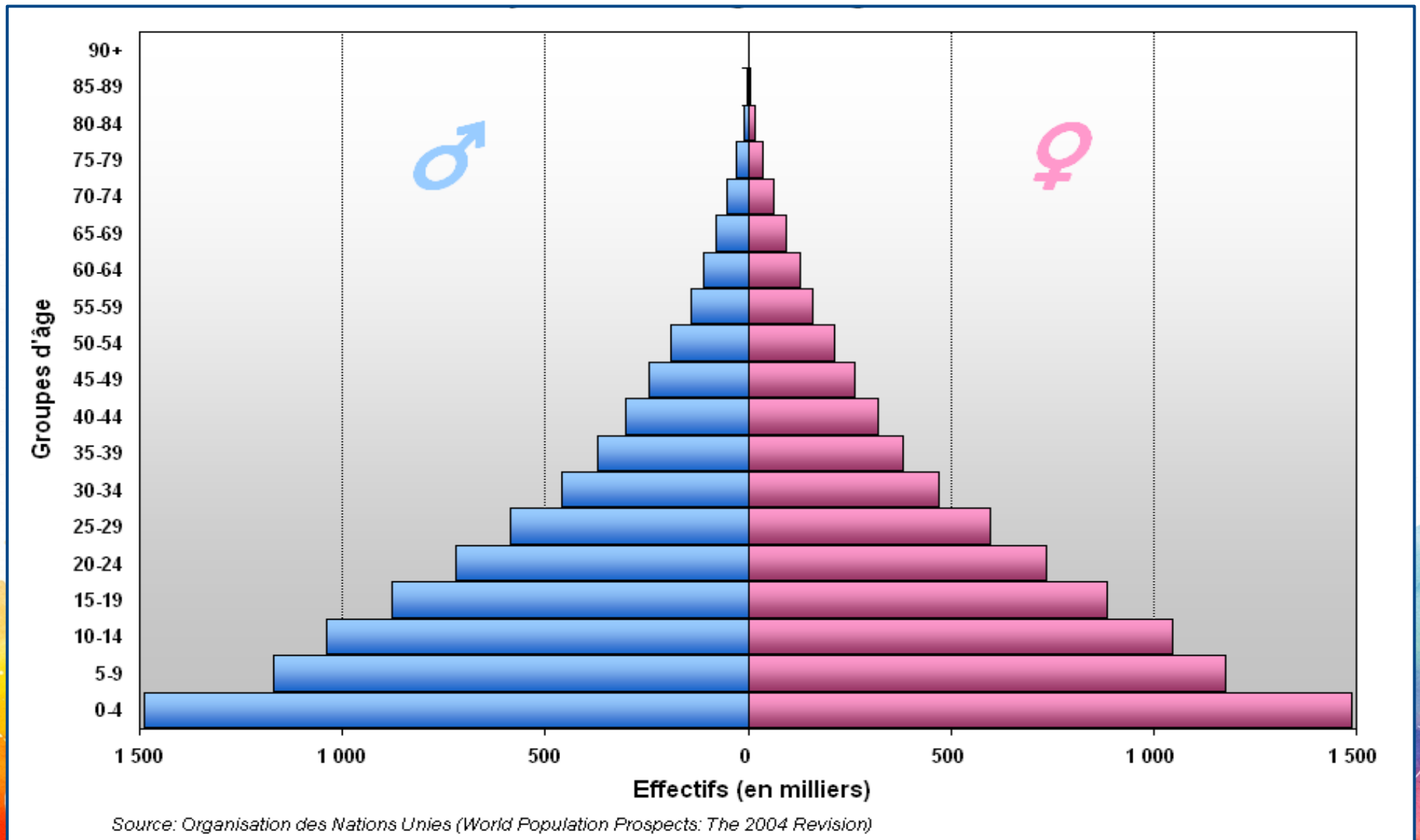
- ★ *Pirámide progresiva*

- ★ *Pirámide estancada*

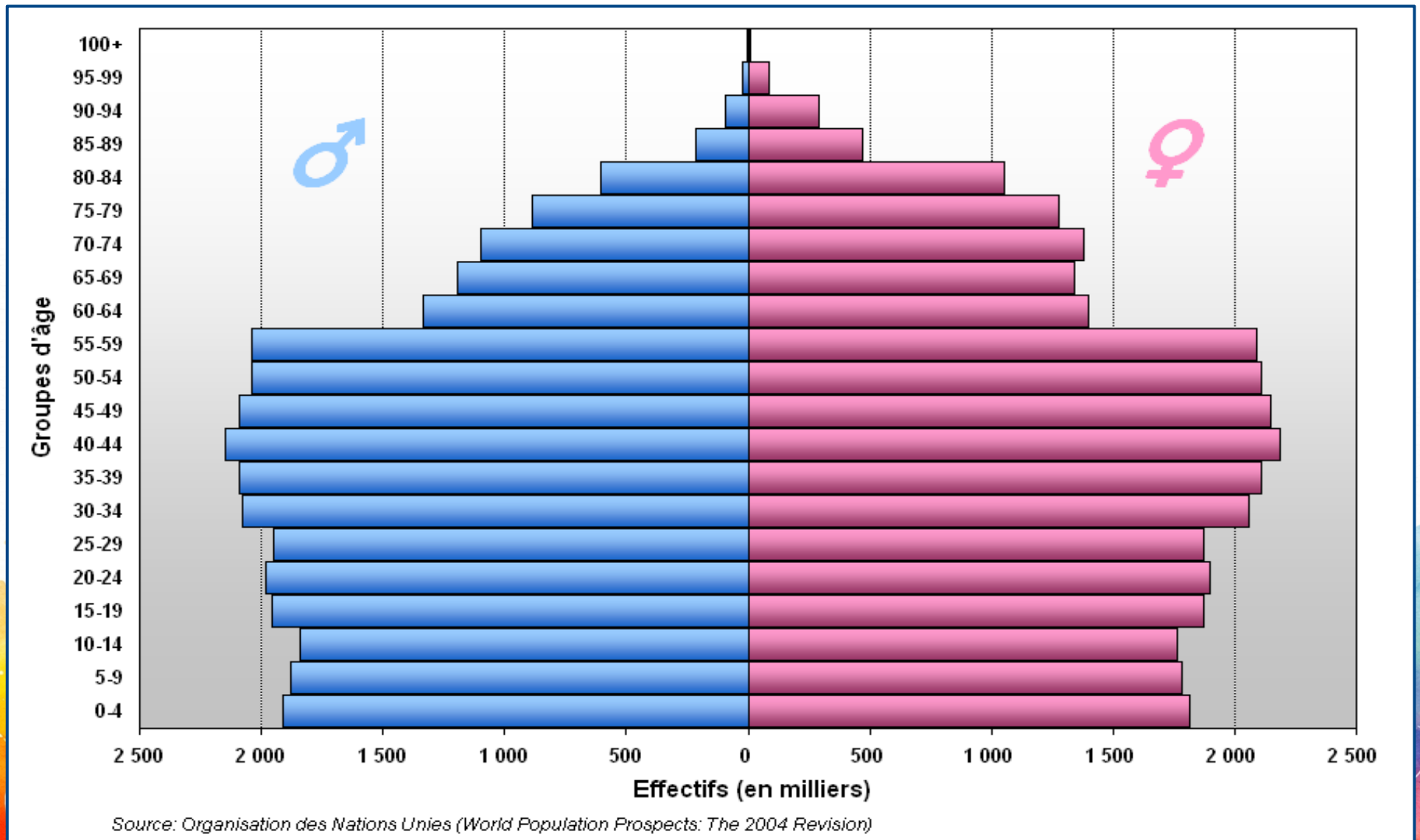
- ★ *Pirámide regresiva*

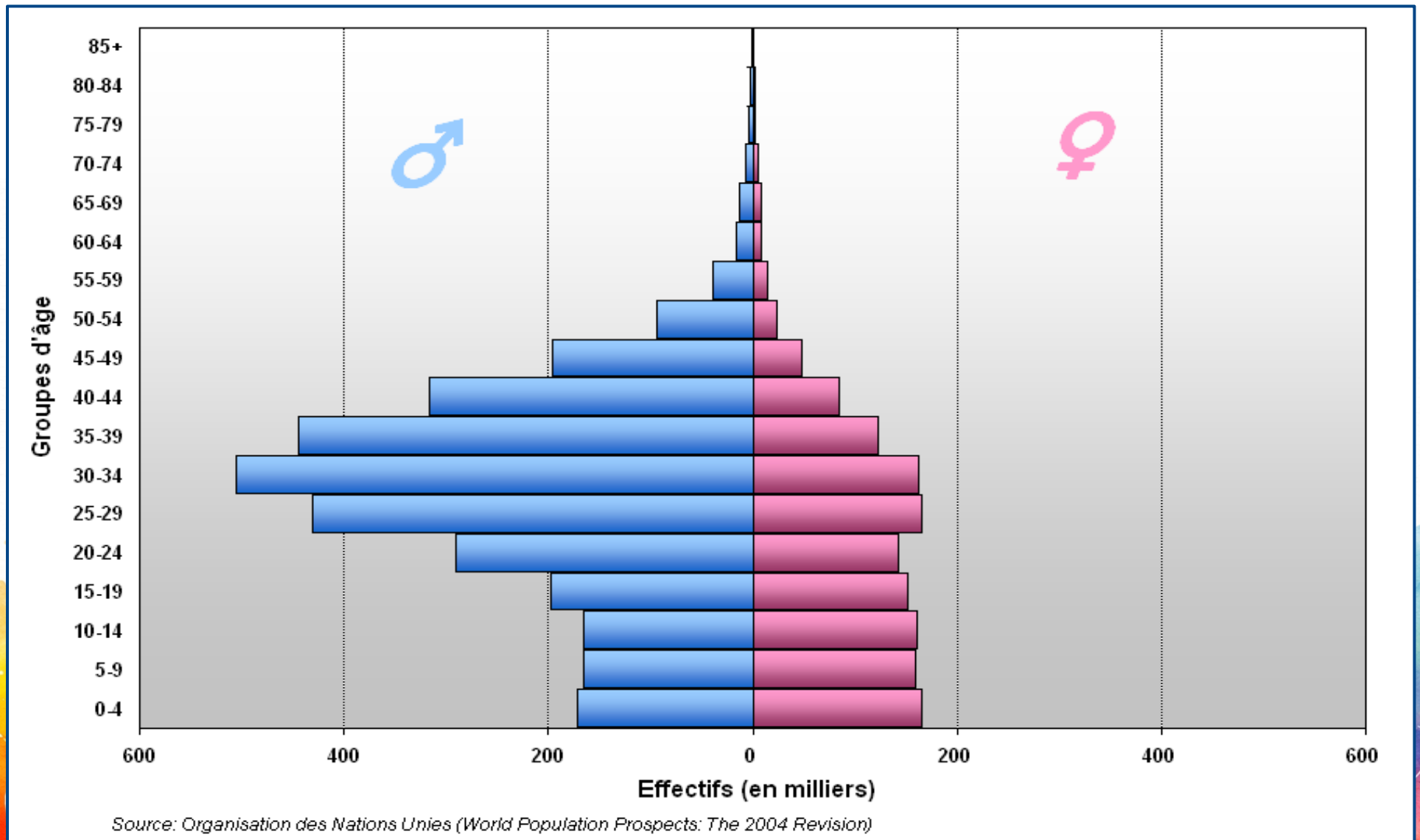
ESTRUTURA da Poboación

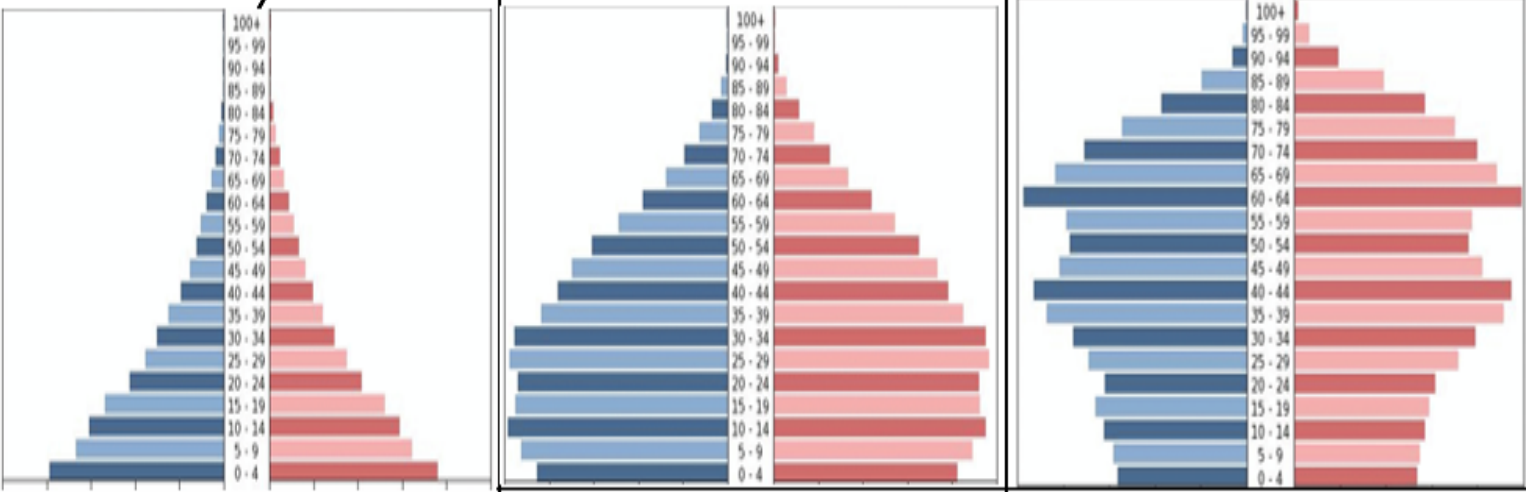
ESTRUTURA da poboación

ESTRUTURA da Poboación

ESTRUTURA da poboación

POPULATION PYRAMIDS			
	Progresiva	Estancada	Regresiva
TIPO DE PIRÁMIDE	Subdesarrollado	En vías de desarrollo	Desarrollado
DESARROLLO	Muy alta	Reduciéndose	Baja
Tasa de natalidad	Muy alta	Alta, pero reduciéndose	Baja
Tasa de mortalidad	Baja	Creciente	Alta
Esperanza de vida	Joven - Adulta - Anciana	Adulta - Joven - Anciana	Adulta - Anciana - Joven
Grupos de edad			

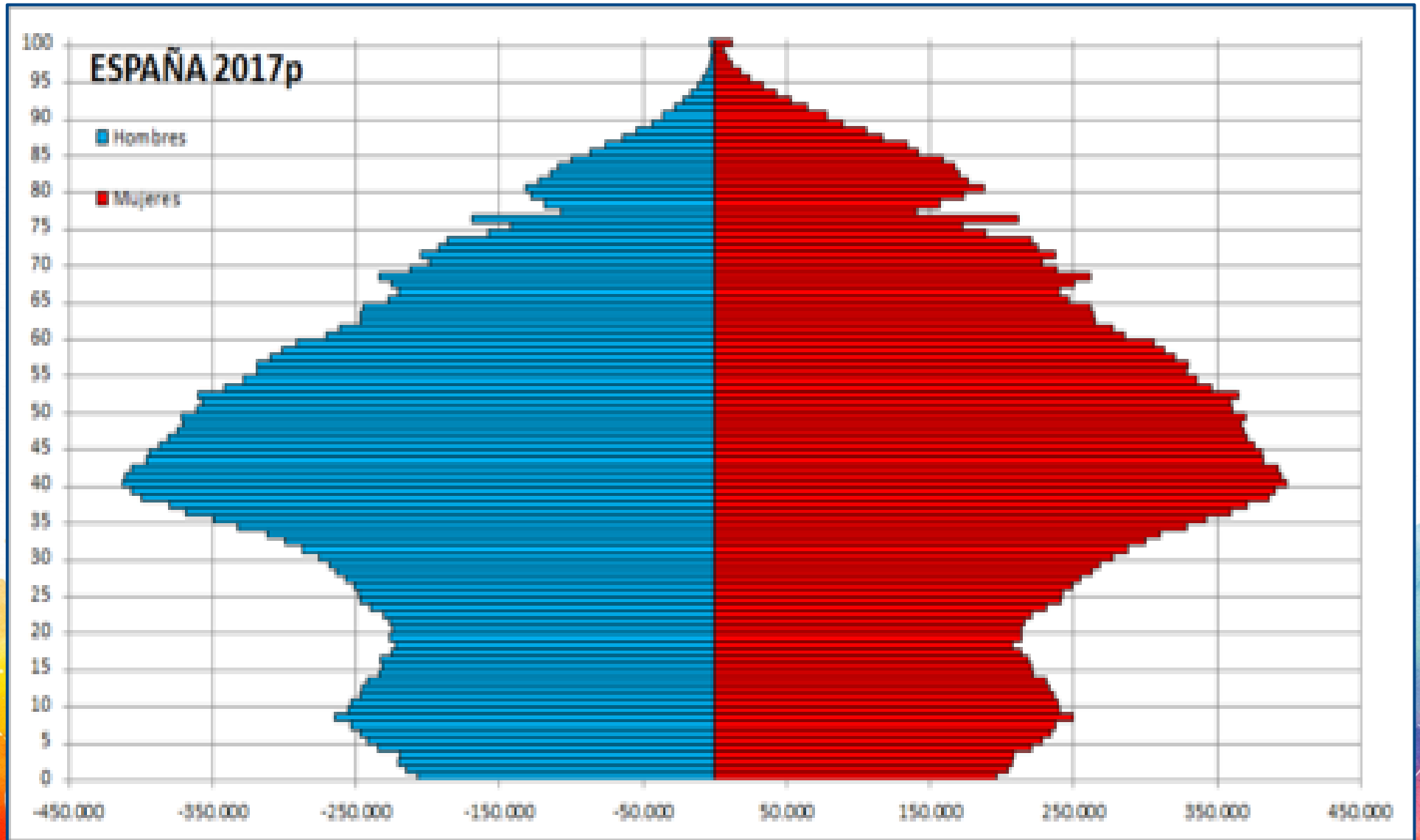
A Poboación en España

A Poboación en España

- España ten arredor de 48 millóns de habitantes e presenta as características demográficas dun país desenvolvido.
- Destaca sobre todo a **baixa natalidade**, o que provoca un crecemento natural baixo.

A Poboación en España

A Poboación en España

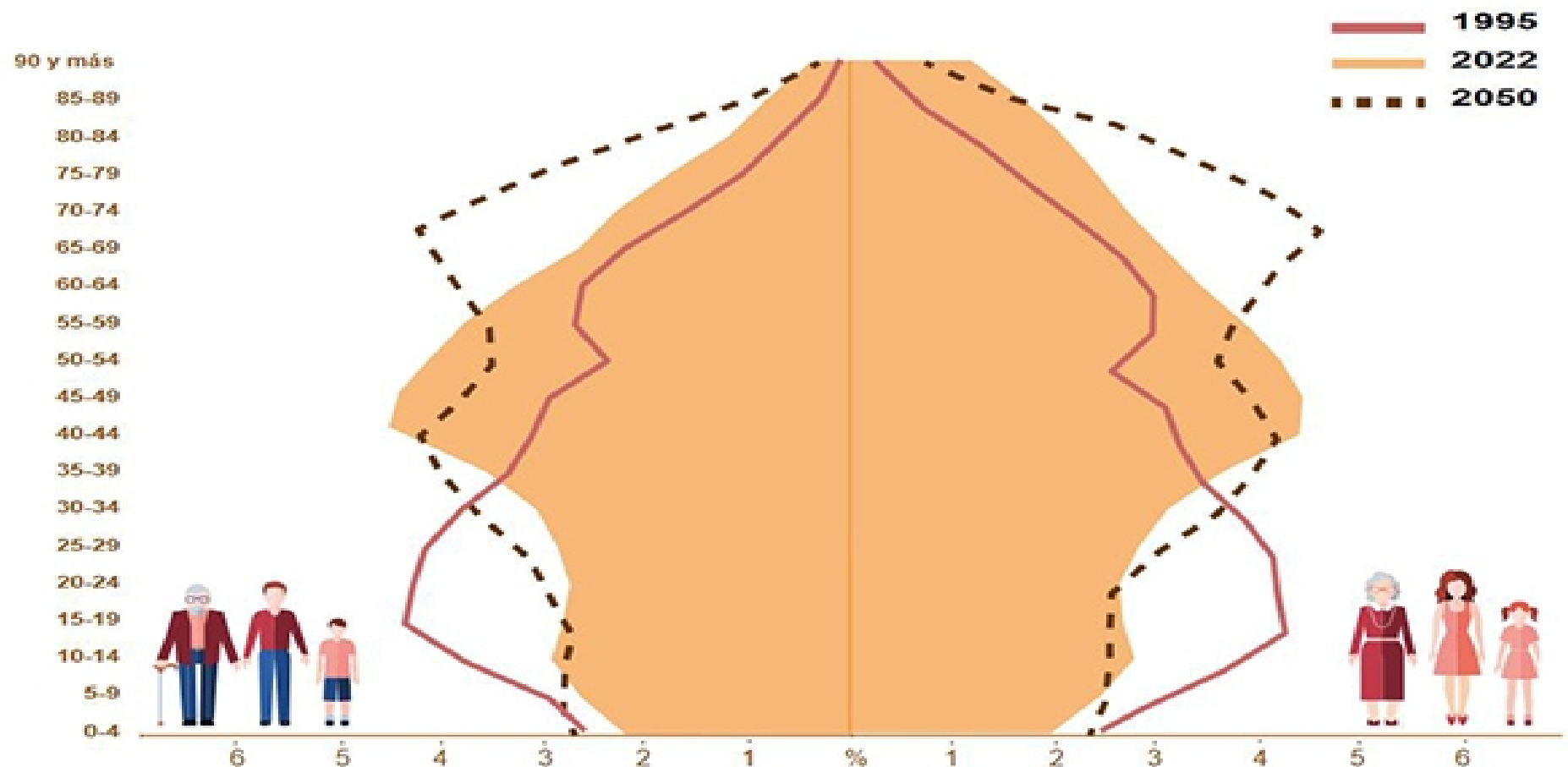
- España presenta unha das **esperanzas de vida máis altas do mundo**, o que contribúe ao envellecemento (sobre todo en Galicia ou Asturias).
- Cada vez hai máis persoas maiores e menos nenos, o que pode xerar problemas a nivel económico e social.

A Poboación en España

Población a 1 enero 2022: **47.432.805**

Pirámides de Población de España: ayer, hoy y mañana

A Poboación en España

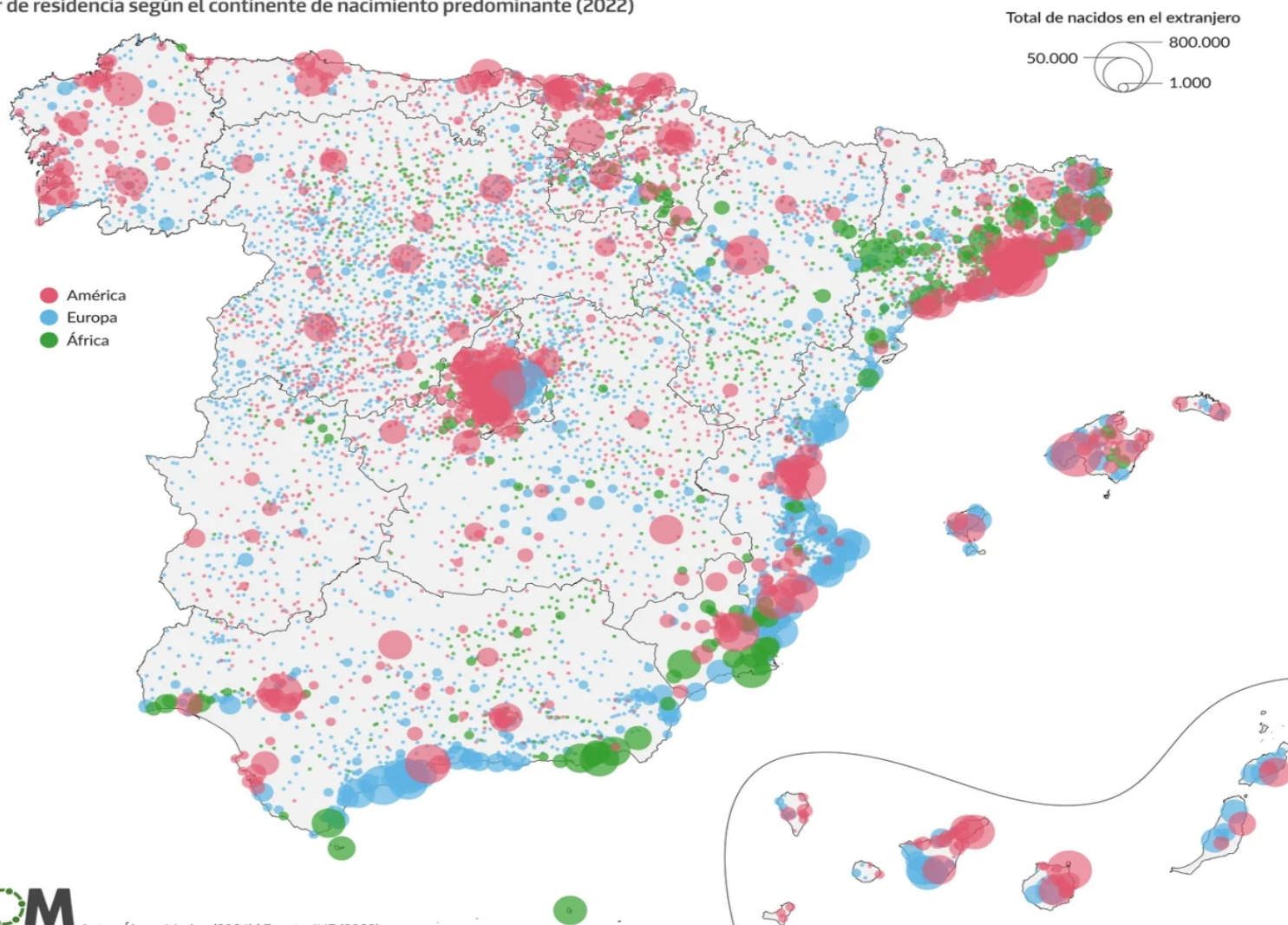
- Destaca tamén nas últimas décadas a **chegada de inmigrantes** doutros países.
- A inmigración contribuíu a aumentar a poboación e reforzar a poboación activa, paliando a baixa natalidade pola súa **tendencia a ter máis fillos**.

A poboaación en España

La inmigración en España

Lugar de residencia según el continente de nacimiento predominante (2022)

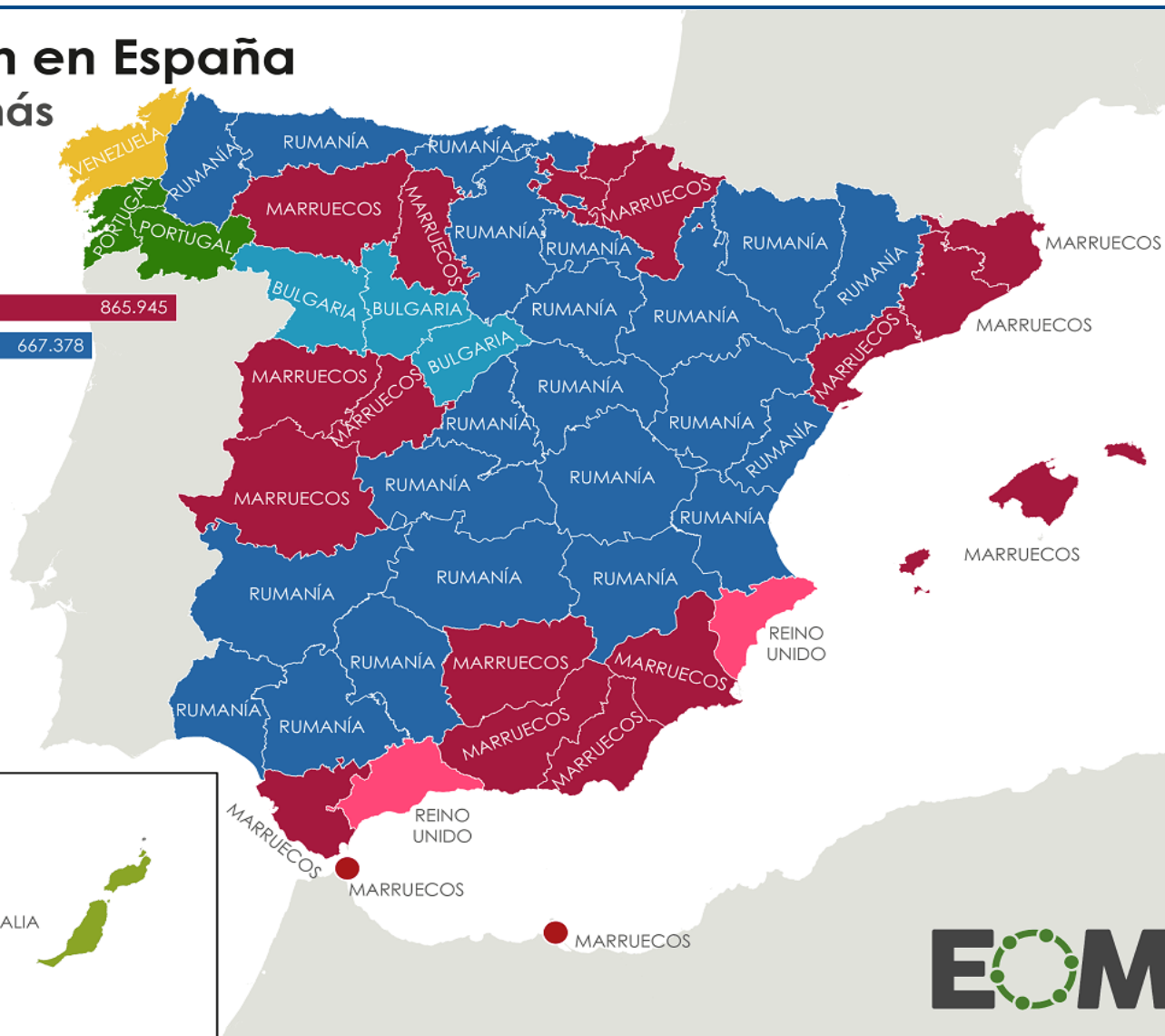

A Poboación en España

La inmigración en España Comunidades más numerosas por provincia (2020)

Marruecos	865.945
Rumanía	667.378
Colombia	273.050
Reino Unido	262.885
Italia	252.008
China	232.807
Venezuela	189.110
Ecuador	130.919
Bulgaria	122.372
Honduras	121.963

Cartografía:
Abel Gil Lobo (2021)
Fuente:
INE (2021)

EOM

A Poboación en España

- A **distribución** da poboación española tamén é **desigual**.
- As áreas urbanas e as zonas costeiras concentran a maior parte da poboación, mentres que moitas zonas rurais do interior sofren o despoboamento (a chamada “España vaciada”).

A Poboación en España

Densidad en España

Desequilibrios demográficos

Habitantes por km²

10 75 150 250 400 600 800 1000

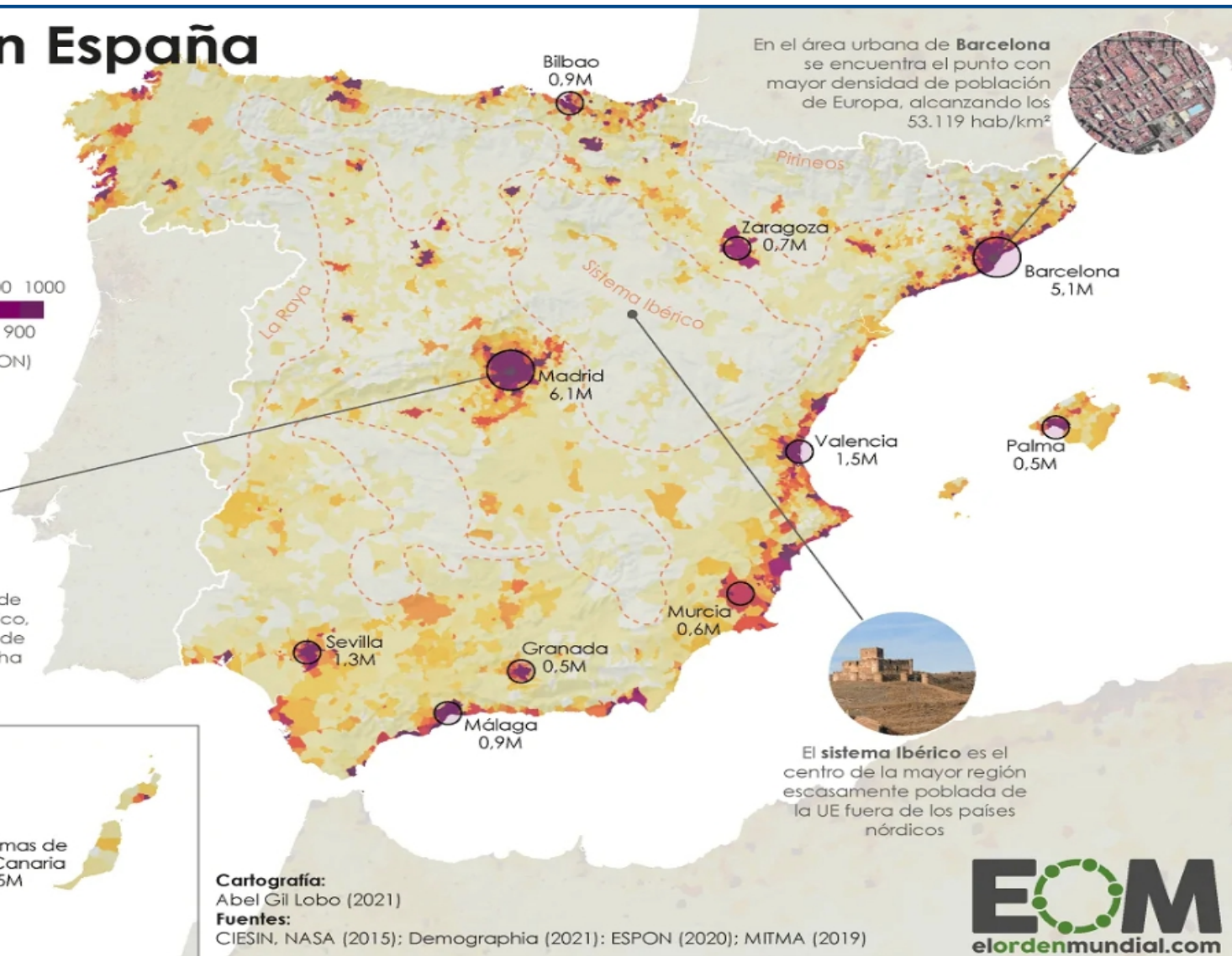
50 100 200 300 500 700 900

Vacíos demográficos (ESPON)

Mayores áreas urbanas

Madrid se levanta en medio de un relativo desierto demográfico, y aunque su entorno no deja de perder población la urbe no ha dejado de ganarla

Cartografía:

Abel Gil Lobo (2021)

Fuentes:

CIESIN, NASA (2015); Demographia (2021); ESPON (2020); MITMA (2019)

EOM
elordenmundial.com

A Poboación en Galicia

- **Galicia** presenta algunhas das características demográficas máis acusadas de España.
- Ten algo máis de 2,6 millóns de habitantes, pero a súa evolución demográfica está marcada por **tendencias preocupantes**.

A Poboación en Galicia

- Un dos problemas máis importantes é o **descenso da natalidade**, contando cunha das taxas máis baixas de Europa.
- O crecemento natural da poboación adoita ser negativo.

A Poboación en Galicia

- Galicia presenta un **forte envellecemento demográfico**.
- A proporción de persoas maiores de 65 anos é moi elevada debido á baixa natalidade e á elevada esperanza de vida.

A Poboación en Galicia

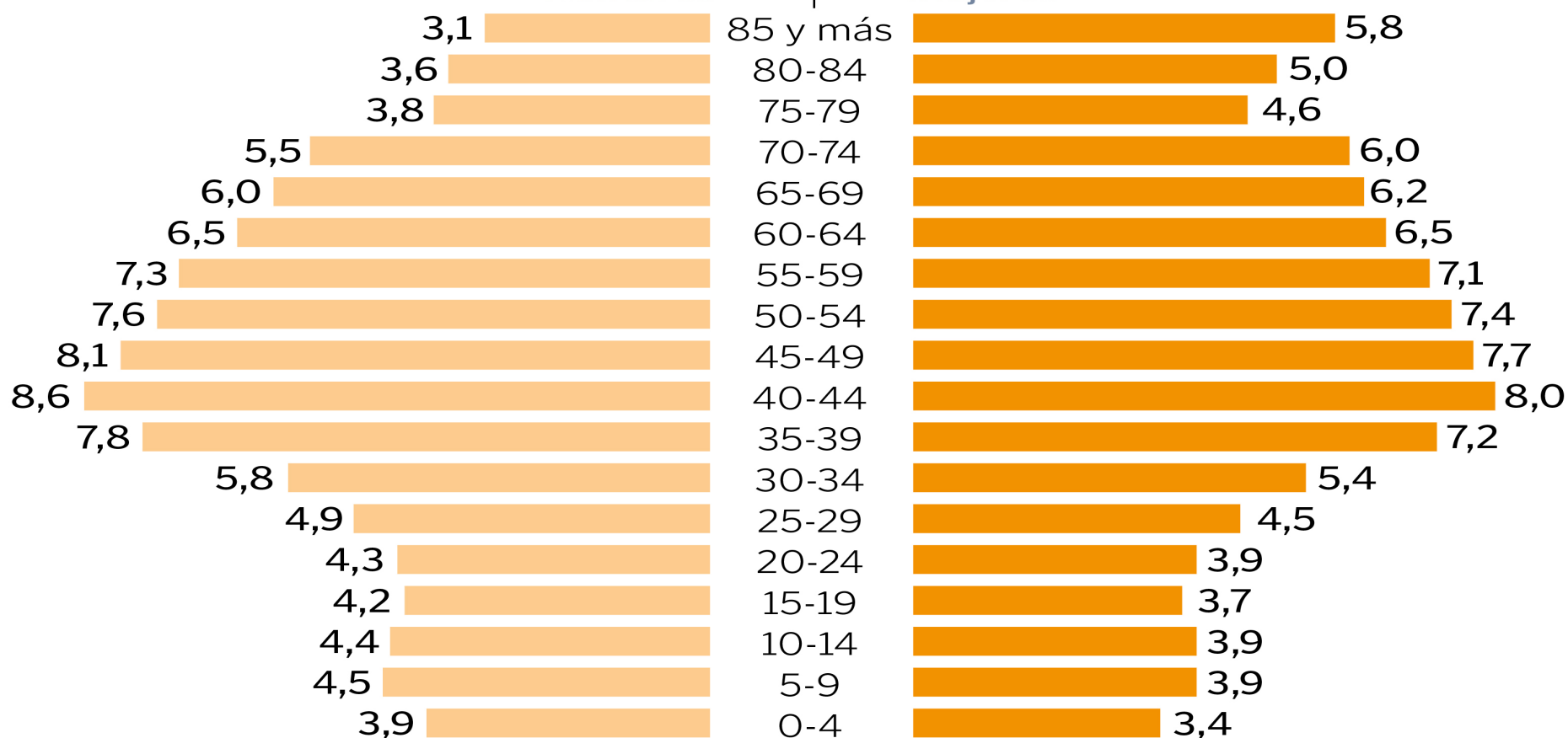
Pirámide de población gallega

% de personas por grupo de edad

Grupos
de edad

Hombres

Mujeres

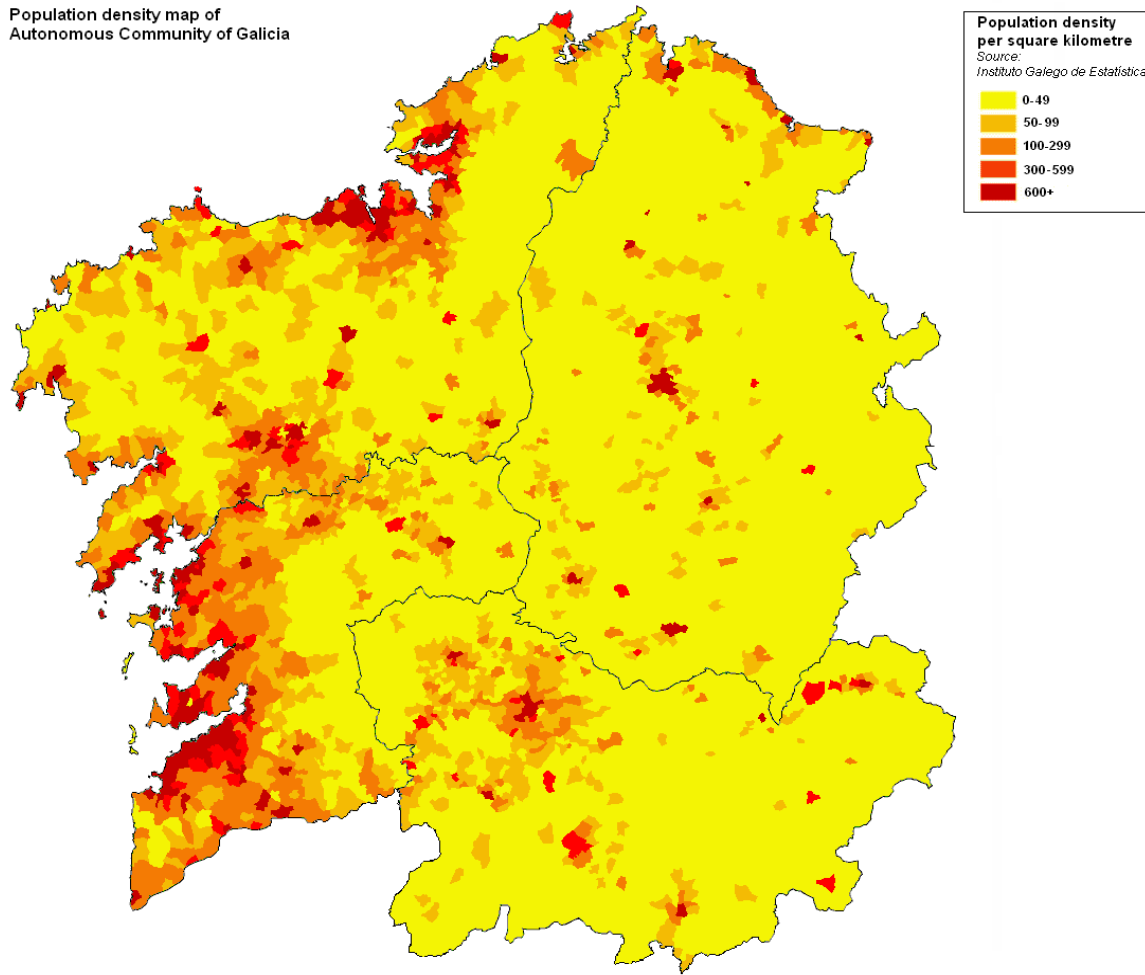
A Poboación en Galicia

- Galicia presenta un acusado **desequilibrio territorial da poboación**.
- A maior parte concéntrase nas cidades e nas áreas costeiras, (**Vigo, A Coruña, Santiago de Compostela, Pontevedra...**). Moitas zonas rurais do interior sofren un forte despoboamento.

A Poboación en Galicia

Population density map of
Autonomous Community of Galicia

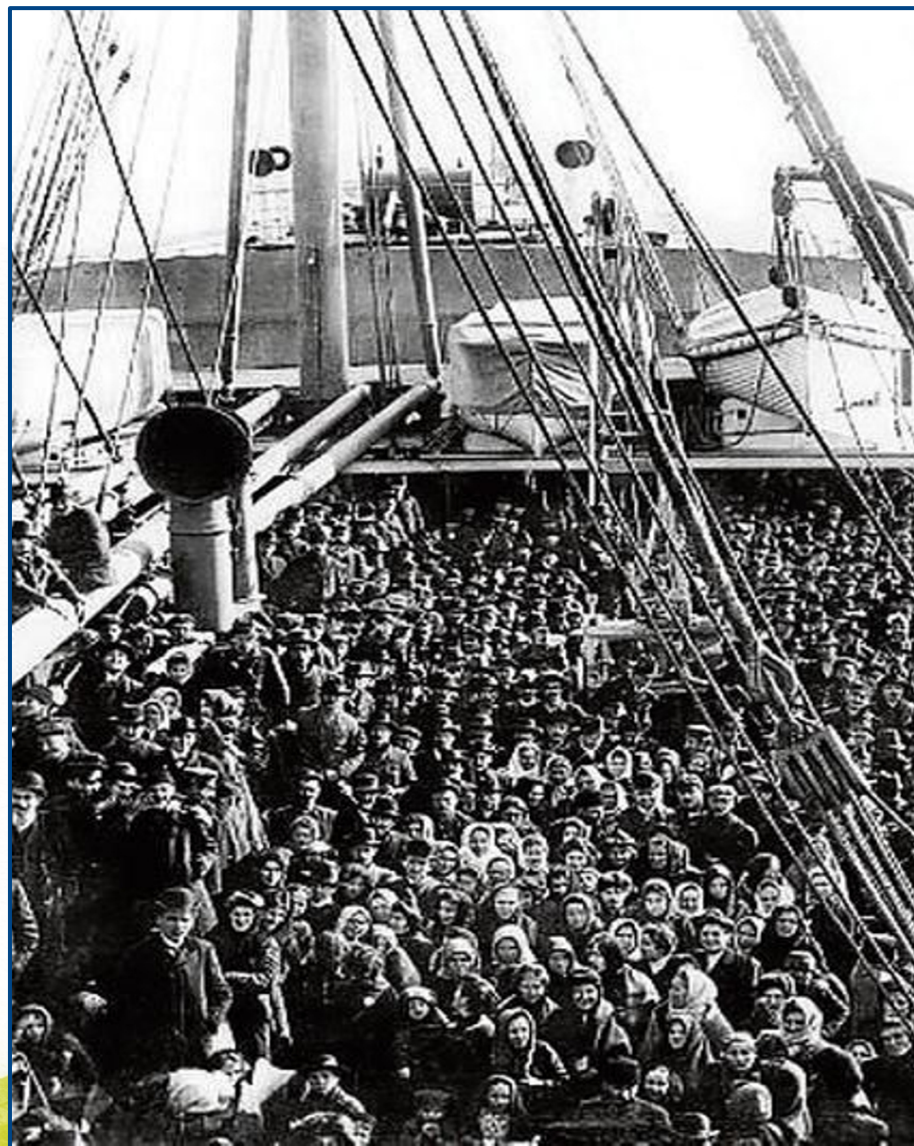

A Poboación en Galicia

- En Galicia foi fundamental a emigración, sobre todo nos séculos XIX e XX.
- Durante o XIX e comezos do XX, centos de miles emigraron cara América (Arxentina, Uruguay, Cuba...); a mediados do XX o destino principal foi Europa (Alemaña, Suíza, Francia...).

A Poboación en Galicia

RETOS demográficos actuais

RETOS demográficos actuais

- Os cambios demográficos actuais presentan importantes desafíos para a sociedade.
- Destacan o **envelhecimento da poboación**, a **baixa natalidade** ou o **despoboamento das áreas rurais**.

RETOS demográficos actuais

- Ten consecuencias económicas e sociais importantes, ao afectar á sustentabilidade das pensións, á organización dos servizos públicos e ao equilibrio territorial.
- As administracións públicas están a desenvolver diferentes **políticas destinadas a paliar todos estes problemas demográficos.**

Ánimo co estudo!

